

C H. L. Krishnam

Library

ధ గ్రంథ రత్నాకరము ౬ వ అనుబంధము.

234

ప్రేమ

శ్రీ శేషన గ్రంథాలయము,
తేలస్రాలు.

అనువాదకర్త :

శ్రీమతి గుడిసేవ నాగమణిదేవిగారు.

వే మ న గ్రంథాలయము,
తేలపల్లి, కృష్ణాజిల్లా.

గ్రంథనామము. ప్రేమ. ము.....

గ్రంథము సంబంధము... 1..డి..4

తెలుగు,.... 1..క... కేం . విభజన సంబంధము... 4.....

గ్రంథదాత... చంద్ర... 1.. కేం... గ్రంథదాత... ..

..... గ్రంథము.....

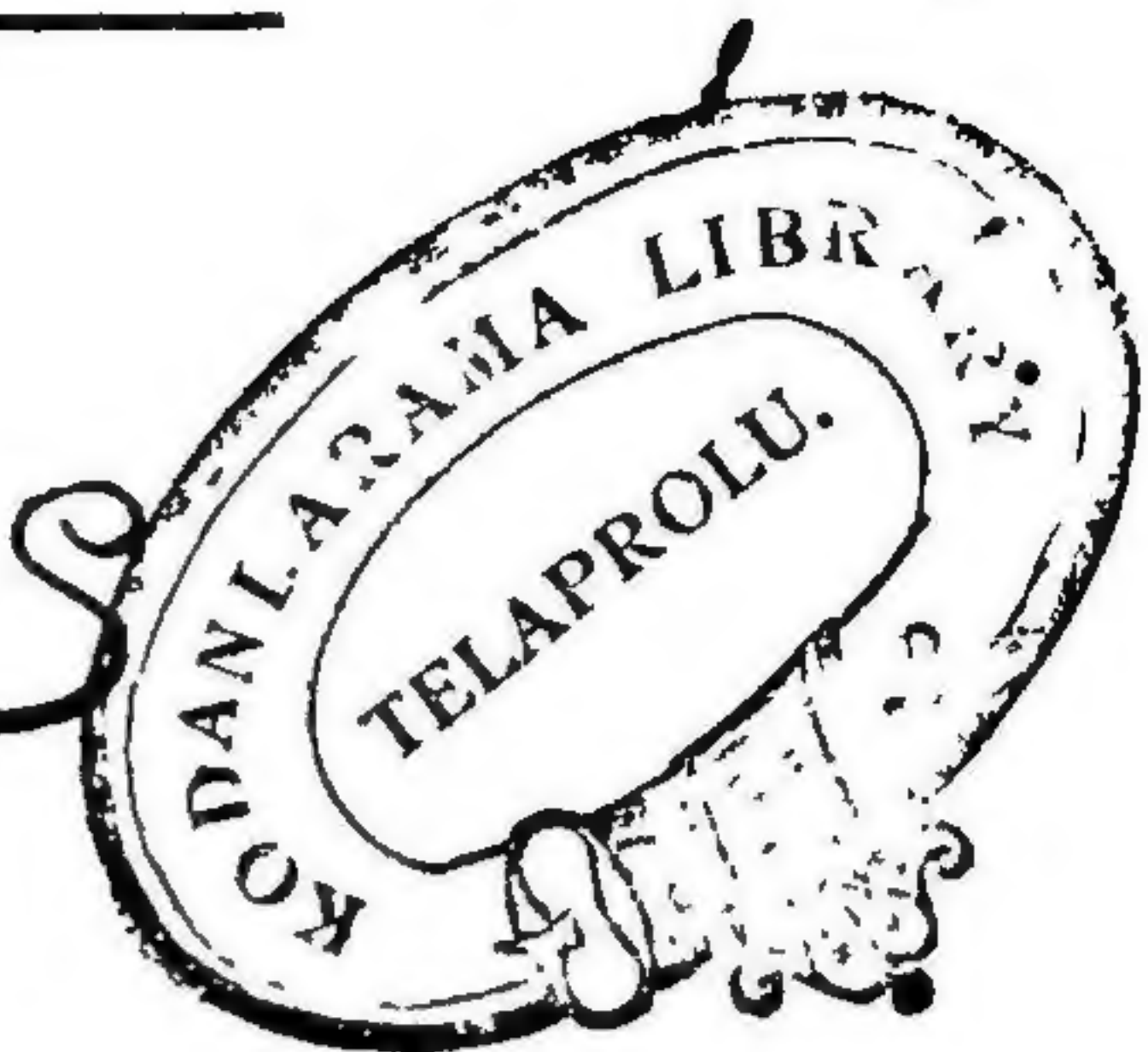
గ్రామము..... ప్రేమ. ము.....

J. Venkatachalam.

Date 4/11/26

ఆంధ్ర గ్రంథ రత్నాకరము ౬ వ అనుబంధము.

శ్రీమతి గుడిసేవ నాగమణిదేవిగారు

మూల ప్రేక్షకులు :

శ్రీ బాబూ ఆశ్వినీకుమారదత్త, యం. పీ., గారు.

అనువాదికర్త :

శ్రీమతి గుడిసేవ నాగమణిదేవిగారు.

ఆంధ్ర గ్రంథ రత్నాకర కార్యాలయము.

గుడివాడ.

1926

శ్రీ హేమన గ్రంథాలయము,

హైదరాబాదు.

కాపీరైట్ రిజిష్టరు.

చందాదార్లకు 4½ అణాలు.

ఇతరులకు 6 అణాలు.

II

బెజవాడ
వాణి మఃద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రింపఁబడియె.
1926

P. Mahaveer
Form
No. 2-4.

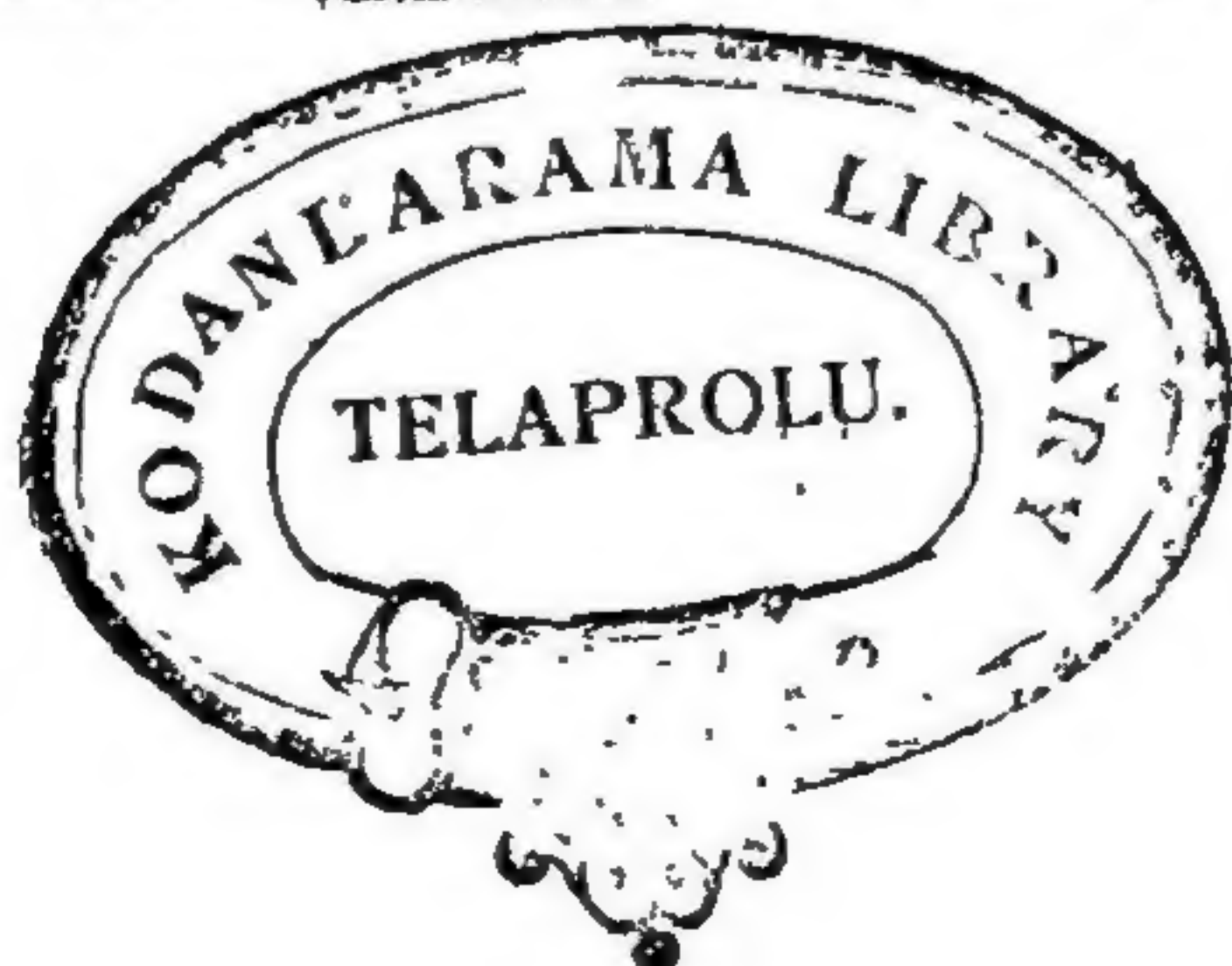
ఉపహరము

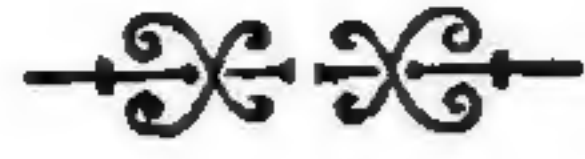
శ్రీ మహాకవిమూలము

పాఠము గాఢము

పంచమ మూలము

విషయ సూచిక .

	పుట
ప్రస్తావన ...	1
ప్రేమ లక్షణములు ...	6
ప్రేమలో గాంభీర్యమేగాని భయంకరత లేదు ...	25
ప్రేమలో నావేగమేగాని యుద్వేగము లేదు ...	27
ప్రేమలో సుచ్ఛాచ్ఛ్వాసమేగాని ఉద్వేలత లేదు ...	28
ప్రేమలో సభిసూనమేగాని అనమానము లేదు ...	30
ప్రేమలో వివాదమేగాని విషాదము లేదు ...	31
ప్రేమశక్తి—ప్రేమసాధన ...	32
ప్రేమసాధనోపాయములు ...	35

భూ మి. క

శ్రీమద్భగవద్గీతా సంకల్పము, ప్రతిభా

ఈశ్వరుడు ప్రేమస్వరూపుడు. మానవుడు ఈశ్వరాంశ సంభూతుఁ డగుటంజేసి మానవునియందు ప్రేమశక్తి మిగులి యున్నది. ఎవఁడు తన సాధనచే నిగూఢమైయున్న ప్రేమను ప్రజ్వలింపఁ జేసికొనునో వానియందు ప్రేమ సంపూర్ణవికాసముఁ జెందును. ప్రేమ వికసించినకొలఁది మానవుడు స్వాధీనునవేసి మానవసేవాపరాయణుడై మోక్షపదవి నొందును. ప్రేమోపాసకుడు ఆత్మివత్ సర్వభూతాని అనెడు స్మృతివాక్యమును ఆచరణయందుఁజూపి పరుల కష్టములు తగవిగ భావించును. ప్రేమ క్రమవికాసము నొందినకొలఁది స్వాధీనునశించి తద్వారా తన కుటుంబమును, సంఘమును, ప్రదేశమును అతిక్రమించి విశాల విశ్వమానవకోటియొక్క భాతృభావమును ప్రేమస్వరూపయగు ఈశ్వరుని పితృభావమును పొందును. ఎవఁడు ప్రేమను ప్రజ్వలింపఁ జేసికొనఁజాలినో వాఁడు పరుల కష్టములకై పాల్గొనజాలఁడు. వానికి స్వస్థితుల్యమగు సంసారము దుఃఖసాగరము. కన్నులుండియు వాఁడు అంధుఁడు. చెవులుండియు వాఁడు బుధి రుఁడు. భావనాశక్తిగలిగియు వాఁడు జడప్రాయుడు. నవఖండ రాజ్యాధిపత్యమును వహించియు వాఁడు అకించనుఁడు. అశ్వంశ బల సంపన్నుఁ డయ్యును దుర్బలుఁడు. శారీరిక రోగవృక్షుం డయ్యును నిశ్యరోగి. తరుగొమ్మతాదుల యందును, కలకలా రావమునఁ జలవెంచు సుందరగిరి నిర్ధి రిణులందును, పశుపక్ష్యాదులందును సర్వమానవప్రపంచమందును తాండవమాడు ప్రేమ

స్వరూపమును గాంచఁజాలనివారి జీవనము వ్యర్థము. పరమేశ్వరుఁడు ప్రేమస్వరూపుఁడు. ప్రేమోపాసకులే నిజమగు ఈశ్వరోపాసకులు. ప్రేమి ప్రత్యక్షువునందును ప్రేమస్వరూపుడఁగు పరమేశ్వరుని దర్శించుచున్నాడు. ప్రేమి హృదయము ఆనందపూరితము. కామ క్రోధ ఈర్ష్యాదుల కందు స్థానములేదు. ప్రేమి హృదయము విశాలము. జాతి మతవర్ణ ఇత్యాది సంకుచిత భేదభావముల కందు తావులేదు. యునకు లిట్టిపవిత్రప్రేమ నభ్యసించిననాఁడే దేశము, జాతియు నున్నతిశిఖరము నధిష్ఠించును. ప్రస్తుతకాలమున ఉత్తమశిక్షా అభావముచే పెక్కుయువకులు వాస్తవికప్రేమ నెఱుంగఁజాలక కుల మత కక్షలకు లోకై ఆర్యావర్తమును కలహములచే కల్లోలపరచుచున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను పరికించి యువకులయందు వాస్తవికప్రేమ వికాసములేక లేమ భవిష్యత్తును పాడుచేసికొనుటకుఁ జాలిజేంది సుప్రసిద్ధదేశభక్తులును, భక్తియోగ కర్మయోగాది హు గ్రంథ ప్రణేతలును అగు శ్రీ బాబూ అశ్వినీకుమారదత్తుగారు బాలసాలులోని వ్రజమోహన విద్యాలయమందలి బాంధవసమితివారి కోరికచే మూడుపన్యాసములిచ్చిరి. వానినే పై సంఘమువారు ప్రేమయును పేర వంగభాషలో నొక గ్రంథమును ప్రకటించిరి. దానిని శ్రీ పురుషోత్తమదాసు లోహియాగారు హిందీభాషలోని కనువదించిరి. ఆయుపదేశములు భారతీయవిద్యార్థు లెల్లఱకును ఆచరణీయములే యగుటచే ఆంధ్రలోకమునకెల్ల అందజేయుటకు నేను నానేర్చినకొలఁది తెలుఁగులోని కనువదించితిని. ఇందు శ్రీ లోహియాగారి గ్రంథము నాకు సాయపడుటచే వారికి నే నెంతయు కృతజ్ఞురాలను.

నాయెడ పుత్రికావాత్సల్యముతో నాకు హిందీభాషను గరిపి ఈ గ్రంథము ఆంధ్రములో అనువదించుటకు తగినంత జ్ఞానము ప్రసాదించినట్టి మద్దురువర్యులును ఆంధ్రగీర్వాణ భాషా పండితులై నంగ, హిందీభాషలయందుగూడ అసమానప్రతిభా వంతులై తమ సహజశాంతి సజ్య సద్గుణంబులచే గుడివాడ పురం బున హిందీప్రచారముచేయుచు సర్వజనపూజ్యులైన శ్రీయుని శిష్యాలు శివన్న శాస్త్రిగారికి నా కృతిజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను. ఇయ్యది అనువదించుటలో భావములు చెడ గురిడునట్లు భాషను సరిచూచి ప్రచురమునకు ప్రోత్సాహపర చిన గురుమహాశయినకు వ్రేమస్వరూపియైన పరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యము లొసంగుగాక.

అనువాదిక :

గు డి నే వ నా గ మ ణి దే వి.

శుద్ధ పత్రిక

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
2	20	సానము	స్థానము
7	7	నవచ	దీననచ
13	5	ఐశ్వర్య	ఐశ్వర్య
16	21	ప్రేమి ప్రేమముల	ప్రేమకృమముగ
21	9	విషయ	విషమ
22	24	దగ్గఱకు	దగ్గఱకురా
25	2	వివ	విహ
27	8	లుమ,	లును
27	14	చెందును	చెందదు
34	6	ప్రపాదు	ప్రసాదు
37	9	ప్రాకృతి	ప్రాకృతిక
42	1	గలదు	గలఁడు
42	7	శనుము	శమము
42	14	స్మృతశ్య	స్మృత్యత

ॐ श्री गुरुभ्यो नमः

ప్రే. మ.

平 凡 的 人 (平)

ఈకాలమున దుష్టులు ప్రేమపేర సర్వనాశకరమగు వస్తువును అమ్ముచున్నారు. యువకులు అజ్ఞానముచే దానినే కొనుచున్నారు. ప్రేమపేర మోహమును అమ్ముచున్నారు గాన స్వానుభవముచే యువకులను జాగరూకులజేయుట నాకర్తవ్యముగా నెంచి నేను ఈవిషయముపై విమర్శనము చేయుచున్నాను.

ఈ ప్రపంచములో అమూల్యమును సత్యమును అగు
ప్రేమ స్వర్గమునుండి వచ్చుచున్నది. ప్రపంచమును స్వర్గముగా
పరిణమింపఁజేయుటకై ప్రేమస్వరూపి యగు పరమేశ్వరుఁడు
దానిని పంపుచున్నాఁడు. మనము దానిని పుట్టింపఁజాలము.
ఇది మనములో అమ్మ వస్తువును గాదు. ఆనందభవనమునకుఁ
జేందిన ఈపదార్థము ఆనందభవనమునుండియే వచ్చుచు, మాన
వకోటిని ఆనందభవనమున కే కొంపఁపుచున్నది.

ప్రేమచేతనే ప్రపంచము సృజింపబడినది. ప్రేమచేతనే వాయువు వీచుచున్నది. ప్రేమచేతనే జలము ప్రవహించుచున్నది. ప్రేమచేతనే భూమి నాటబడుచున్నది. ప్రేమచేతనే మనకు భోజనసామగ్రి వచ్చుచున్నది. మనమెల్లరము ప్రేమస్వరూపిణి యైన పృథ్విపై నివసించుచున్నారము. ఇట్లుండెడియు ప్రేమ ఎట్టిదో తెలిసికొనలేకున్నాము. ఇది తెలిసికొనుటయు సహజము గాదు.

ఎవ్వనిపాదకమలములనుండి పాపహరిణీయగు పవిత్రభాగీ రథి ప్రవహించుచున్నదో ఆయనను ప్రేమస్వరూపము దెలియక మనము తెలిసికొనజాలము.

పరమపితయగు పరమాత్మ ఇష్టపడనిస్థానమున ప్రేమ నిలవజాలదు. పరమాత్మయే ప్రేమకు మూలము.

నవయువకులారా! మీప్రేమకు మూలమున భగవంతుఁ డున్నాడో లేదో కొంచె మాలోచించి చూచుకొనుఁడు. మఱియు మీ రెవనిని ప్రేమించెదరో వానితో భగవద్విషయమై ప్రసంగించుటకు మీకు కోర్కె జనించునా? మీపరస్పరప్రేమ పవిత్రతతోఁగూడినదేనా? విచారించుకొనుఁడు.

ఎచ్చట పవిత్రత లేదో అచ్చట ప్రేమయు శూన్యము. ప్రేమ అతిపవిత్రమైనది. కావున పవిత్రత లేకున్న ప్రేమకు స్థానము లేదు. ప్రపంచమునందు కళంకితమైన ప్రేమకు ప్రేమ యను నామము చెల్లదు.

తలుచు నవయువకులు కళంకపూరితమైన మోహమునే ప్రేమయని పిలుచుచున్నారు. మూర్ఖులగు నవయువకులు ఈ మోహవ్యాపారమునేయు దుష్టులమోసమునకు లోనయి ఇట్లు చేయుచున్నారు. ఈదుష్టులు సరియైనవస్తునని చెప్పి మాయ వస్తువును అమ్ముచున్నారు. ప్రేమను దాంపత్యప్రేమ, విత్రేత, సోదరత్వము మొదలగు సుందరనామములతో అలంకరించి కామమును మోహమును ఎదుట నుంచుచున్నారు. అజ్ఞానులైన నవయువకులు కృత్రిమప్రేమానందమందు మగ్నులై దానిని స్వీకరించుచున్నారు.

మంచినరకునందును మాయనరకునందును ఏమిభేదమున్నదో చూపుటయే మాకర్తవ్యమైయున్నది. మంచినరకునందు ప్రేమరాజ్యాధిపతియొక్క మొహరు ఉండును. ఎక్కడ ఈశ్వరునియొక్క చిహ్నముండదో దానిని ఎప్పుడును స్మరింపవద్దు. ప్రతిస్వర్గీయపదార్థమందును ప్రకాశించు అక్షరములతో ఆయన మొహరు ఉండును. దుష్టులు దీనినికూడ అనుకరించెదరు. పవిత్రతయను పేరుతో అపవిత్రతను సిద్ధపఱచెదరు. కొంచె మాలో చించిచూచిన ఆపాప్రేమయను నల్లనిమచ్చ గోచరించును. ఈమచ్చ పెరిగిపెరిగి జీవితమంతను నాశము చేయుచున్నది. తుదకు ప్రాణమునుగూడ హరించుచున్నది.

నవయువకులారా! మీ పరస్పరప్రేమలో ఆ నల్లనిమచ్చ దాగియున్నదో లేదో పరిశీలించుట మీ ప్రాణరక్షణమున కావశ్యకము. అది యున్నచో మీరు సైతానువలలో, విడితిమనుకొని, సత్యప్రేమ నొసంగుటకై పరమపితయగు భగవంతుని

బ్రాహ్మింపుడు. ఈశ్వరా! ఈ కపటప్రేమనుండి మమ్ము రక్షింపుము. పవిత్రతతోనిండిన సత్యప్రేమను మాకొసంగుము. అని పరమాత్మను ప్రార్థించుటచే పాపప్రేమ దానియంతటదియే నాశమగును. పవిత్ర సత్యప్రేమ మీ హృదయమునఁ బ్రవేశించును. దానిచే మీయాత్మ ప్రసన్నమగును. మీజీవితము సఫలమగును.

నవయువకులారా! ఎవరిని మీరు ప్రేమించెదరో, వారి ముఖమును జూచుటచే మీకు పరమేశ్వరుడు స్మరణకు వచ్చుచున్నాడో లేదో తలకింపుడు. నేను మీకు క్రమముగా ప్రేమయు, దానిని సాధించు నుపాయములను చెలిపెదను. మీరు ఎల్లప్పుడు ప్రేమవిషయమై ఆత్మపరీక్ష చేయుచుండుడు. మీ ప్రేమి మీయాత్మశక్తిని నష్టము చేయుచున్నాడా? మీకర్తవ్యపాలనాభిలాషను తగ్గింపుచున్నాడా? అతని సంయోగముచేగాని, వియోగముచేగాని, మీ హృదయ మెక్కువ వ్యాకులపడుచున్నదా? అతనితో అనుచిత సంబంధము పెట్టుకొనుటకు మీ కిచ్ఛయగుచున్నదా? అతడు మిమ్ము ప్రేమించినటులనే మఱియొకరిని ప్రేమించినచో మీ హృదయముఁ ఈర్ష్య గలుగుచున్నదా? బాగుగ విచారింపుడు. మీయాత్మశక్తి నష్టమైనగాని, మీకర్తవ్యమునకు విఘాతము కలిగినగాని, మీహృదయము మిక్కిలి వ్యాకులమయినగాని, అనుచిత సంబంధముపై నిచ్చగలిగినగాని, ఈర్ష్య గలిగినగాని, మీ యీ ప్రేమ కళంకభూయిష్టమని తలంపుడు.

ఇది సత్యమును పవిత్రమును అగు ప్రేమ గాదు. ఈకళంక

కమును తోలగించుటకు గట్టిగా ప్రయత్నింపవలయును. దీనికై ఆత్మనిగ్రహ మావశ్యకము.

మఱియొకమాట చెప్పి ఈ ప్రకరణము ముగించెదను. ఏ ప్రేమ ఆపాదమస్తకము పవిత్రతతో నిండియుండలేదో అది నిజమైన ప్రేమ గాదు. ఆ ప్రేమ ఒకదమ్మిడి విలువగూడ చేయదు. అట్టి ప్రేమ లేకయుండుటయే మంచిది. అపవిత్ర ప్రేమ కెప్పుడును హృదయమున స్థానమియరాదు. ఈ మోహమును మద్యమును ద్రావుటచే నవయువకుల ప్రవర్తన మపవిత్ర మగుచున్నది. దీనిచే సమాజమందలి మంచిమంచి బాలురు చెడిపోయినారు. పెక్కు యువకులహృదయ నిట్టి యసత్య ప్రేమచే నిండుటచే వారికి గంభీరవిషయములపై ఆలోచించు శక్తి నశించిపోయినది. మెదడు బలహీనమైనది. వారి జీవితమంతయు నిర్లక్ష్యమైనది. కొందఱు ఈర్ష్యాగ్నిలో మ్రగ్ని తమ దేహమును హృదయమును భస్మముచేసికొనిరి.

బీజము నాటగనే మొక్కమొలచి దానికి రెండుమూడు ఆకులు వేయగనే తోటమాలి యెంతయో ఆనందపడెను. క్రమముగా నీచెట్టు పెద్దదగుననియు, వందలకొలది మనుష్యులు దీనినీడను గూర్చుండి యానందించెదరనియు వాడు తలపోయుచుండెను. కాని పాపము చూచుచు చూచుచునుండగనే యొక విషవాయువు ప్రసరించుటచే దానియాకులు రాలిపోయెను. మనోహరమగు నా చిన్నివృక్షము వాడిపోయెను. ఇట్లే ప్రతిబాలకునిమూర్తిని జూచి ఎన్నియో అభిలాషలు వహింపుచుందుము. ప్రతిదినమును వానిశారీరిక మానసికనైతి కాభ్యున్నతి గోచరిం

చుచుండును. ఒకనాఁడు ఈబాలకునివలన వేలకొలది మానవులు సుఖపడెదరనియు ప్రపంచమునకు కల్యాణము గలుగుననియు ఆశపడుచుందుము. కాని దురదృష్టముచే వాఁడు మోహజాలమునఁ జక్కుకొనును. మన ఆశలన్నియు మట్టిపాలగును. వాని ఉచ్చవిచారములన్నియు అంతరించును. ప్రతిదినమును రాహుగ్రస్తుడగు చంద్రునివలె వాఁడు కళాహీనుఁ డగుచుండును. ఆసోహసము ఆతేజము, ఆశక్తి క్రమముగ క్షీణించిపోవును. ఆఉన్నతి యిపుడు అవనతిగా మారును. మనస్సులోని యాశలన్నియు మాయమగును. వాని బ్రదుకును చావును ఒక్కటిగానే యుండును.

సమాజమందలి బాలు రిట్టి దురవస్థ నొందకుండుటకును వారు మోహజాలమున పడకుండుటకును నేను మాటిమాటికిని చెప్పినదేమన మీరు ప్రేమించుటకుముందు ఆత్మపరీక్ష చేసికొనుడు. భగవత్ప్రేరితమైన శుద్ధసత్యప్రేమను గ్రహింపుడు. దానిచేతనే మీరు మీజీవితమును గడపుడు. పరమపితయగు పరమాత్మ మీకు తోడుపడుగాక.

ప్రేమ లక్షణములు.

ప్రేమాభిలాషులగు ననయువకులారా! మీరు ప్రేమను నేర్చుకొనఁగోరినచో, ప్రేమామృతమును త్రాగఁగోరినచో, ప్రేమయననేమియో తెలిసికొనఁగోరినచో, ఆప్రేమసాగరమున మునుగవలయును. ఆసాగరోదకమును త్రాగవలయును. ఆస

ముద్రమున ఈదవలయును. ఏలయన ఆసముద్రమునఁదిక్క
మఱియెచ్చటను ప్రేమ లేదు. ఆసముద్రమున ఎంత జలము
త్రాగెదరో, ఎంతఎక్కువ ఈదెదరో, ఎన్నిమునుకలు వేయు
దురో అంతప్రేమయే అభ్యమగును. మీరు బజారులో చూచు
ప్రేమ నిజమగుప్రేమ కాదు. కామము, మోహము ప్రేమ
యనుపేర అమ్మబడుచున్నవి. ప్రేమరాజ్యాధిపతియగు పరమా
త్మను ప్రేమభిక్షు యాచింపుడు. ఆయనను దీనవచనముల
ప్రార్థింపుడు. ఆయన కోరినచో మీకు ప్రేమ నీచుగలడు.
వేఱుమార్గమున మీకు ప్రేమ లభింపజాలదు. సత్యమైనప్రేమ
లభించినపుడు కామమోహములు తొలగిపోవును. సత్యప్రేమకై
మీ రాప్రేమసాగరమున మనస్సును ముంచుడు. ఆజలము
శరీరమునకు తగులగనే నలుప్రక్కలను ప్రేమ గనిపించును.
స్వర్గమందును, పృథ్వియందును, ఆకాశమందును ఎక్కడఁజూచిన
అక్కడనే ప్రేమ గనుపించును.

సత్యమైనప్రేమ కేవలము పరమపితయగు పరమేశ్వరుని
గృహమునుండియే వచ్చునని నేను తొలుతనే చెప్పితిని. అది
ఆయన యింటనుండువస్తువు. దానిపై స్వర్గపుమొహరు ఉండును.
ఆమొహరులో నేమేమి యుండునో ప్రేమలక్షణము లేవియో
అదియే ముందు తెలిపెదను.

ప్రేమయందు ఆనందము, నిత్యత్వము, నూతనత్వము,
జ్ఞానత్వము, సర్వవ్యాపకత్వము, స్వార్థరాహిత్యము ఈగుణము
లవశ్య ముండును. ప్రేమలో గొప్పయానంద ముండును. మఘర
రసపూర్ణమును సత్యమునగు ప్రేమ ఆనందదాయక మగుచున్నది.

ప్రేమస్వరూపుడే ఆనందస్వరూపుడు నగును. ఆయానందమునకు అంతము లేదు అది యగాధము. ఎవ్వని ప్రేమించెదరో వానిని చూచుటచే ఆనందతరంగము లుత్పన్నమగును. వాడు స్మరణకు వచ్చినపుడు హృదయము ఆనందమయ మగుచున్నది. ప్రేమయే ఆనందముయొక్క రూపమగుటచే వాని హృదయము ఆనందముచే నిండిపోవుచున్నది. వానికి సుఖమందును దుఃఖమందునుగూడ ఆనందము గలుగుచున్నది. దుఃఖ సమయమున ప్రేమితలఁపునకు వచ్చుటచేతనే దుఃఖము తగ్గిపోవుచున్నది. పరమాత్మపై ప్రేమగలవానికి మృత్యువునందున్నైతము ఆనందము కలుగుచున్నది. ఏమన ప్రేమయొక్కయు, ఆనందముయొక్కయు ఇచ్చచేతనే మృత్యువు కలుగుచున్నది. ఇంక దుఃఖమెందుకు?

“ఆనందాధ్యేన ఖల్విమాని భూతాని జాయంతే, ఆనందేన జాతాని జీవంతి, ఆనందం ప్రయన్త్యభిసంవిశంతి”

ఆనందమునలననే ప్రతిప్రాణియు జన్మించుచున్నది. ఆనందముచేతనే జీవించుచున్నది. తుదకు మరణానంతరము ఆనందమందే వెళ్లి కలియుచున్నది. కనుక ప్రేమలీలయే మృత్యువు. నేను చనిపోవుచుంటిని అనఁగా ఆనందమునుండి ఆనందములోనికి పోవుచున్నాను. నా ప్రియమిత్రుడు చనిపోవుచున్నాడు. అనఁగా ప్రేమస్వరూపుని ఆజ్ఞచే ఆనందములోనికి బోవుచున్నాడు. ఇంక దుఃఖమెందుకు?

ఆనందముకన్న మరియేమియుండును? ఆనందము సర్వము

ఆనందము. ఆపదయందును. దుఃఖమందును, మృత్యువునందును నీకు ఆనందము కలుగనంతవరకు నీవు ప్రేమహీనుడవని ఎరుంగుము. ఎంత దుఃఖమేని వచ్చుగాక నిజమైన ప్రేమి భయపడడు. ప్రేమానందధార హృదయమున నిండి ప్రసహింపుచుండును. దుఃఖమును వేడిఇసుక హృదయమున చేరగనే అది చల్లబడుచున్నది.

నేడు ఇంటిలో అన్నము లేదనుమాట వినియు ప్రేమి చింతాగ్రస్టుడు కాడు. ఏమన వాడు సుఖదుఃఖములు కెందును ప్రేమాంతర్గతములని ఎఱుంగును. “నీవును నేనును స్నేహముగా నుంటిమి. ప్రపంచమంతయు మనలను నిందించిన నిందింపనిమ్ము. మనము ఈపనిని పరమపితయగు పరమాత్మ నుద్దేశించి చేసితిమి” అని ఒక ప్రేమి నుడివెను. ఈమాటలు ప్రతిప్రేమికిని చెల్లును. కష్టము, ఆపద, శోకము, దుఃఖము వున్నగు అన్ని దశలయందును “నేను పరమాత్ముని ఒడియందే దాగియున్నాను అనుకొని, ప్రేమి ఎల్లప్పుడును ఆనందములో నుండును. ఆపదలు హెచ్చినకొలది వాని ఆనందము సొచ్చుచుండును. ప్రేమియగు మయూరము ఆకాశమున మేఘుని జూడగనే పింఛమువిప్పి యాడును. ఆపదలో ప్రేమి వికాసముజెందును. నీవు నన్ను ప్రేమించుచున్నదియు లేనిదియు ఆపదయందే తెలిసికొనడును. అట్లే నీకు కష్టముగలిగినప్పుడు నేను నిన్ను ప్రేమించు చున్నదియు లేనిదియు తెలియబడును. మహాత్ముడగు క్రీస్తు సిలువపై ప్రాణములు బయనున్నప్పుడు ఆయనకు తనప్రేమను చూపించుటకు మంచి యవకాశము చిక్కినటుల ఆయన జీవితములో మఱి ఎన్నడును చిక్కియుండలేదు. గనుకనే ఆయన

తనమృత్యుసమయమునందును వ్యాకులుడు కాలేదు. ప్రహ్లాదుడు ఏనుగుచే త్రొక్కింపబడు నప్పుడును ఆనందముచే నాట్యము చేయుచుండెను. ఆయన పరమాత్మను ప్రేమించుచుండెను. గనుకనే ఏనుగు కాళ్లక్రిందబడినను ఆయన ప్రేమానంద మెచ్చటకుఁ బోవును? ఆపద యనుభవించునపుడు మనుష్యుడు మేలినిబంగార మగుచున్నాడు.

యథా సహస్రధాధ్మాతే న మలం కిల కాంచనే

వేలకొలది పుటములు పెట్టుటచే సువర్ణము నిర్మలమగు నటుల మానవుడుఁ పలుమాఱులు దుఃఖాగ్నియందు తప్పుడై నపుడు నిర్మలుడగును.

పరమపితేయగు పరమాత్మ దుఃఖాగ్నియందు తపింపజేసి ప్రతిమానవుని సువర్ణమునువలె నిర్మలుని చేయుచున్నాడు. ఇటువంటిదుఃఖమందును, ఆనందమందును తనప్రేమ నిర్మలసువర్ణమగుట ఎఱింగి ఎవ్వని మనస్సు ఆనందమగ్నము గాదు? గాన నిజమైనప్రేమ హృదయమందు సుఖదుఃఖములందును, సంపద్విపదలయందును ఎల్లప్పుడు ఒకయానందమే ప్రవహించుచుండును. వీప్రేమియొక్క దుఃఖమునందు నీకు స్థిరమగు ఆనందము కలుగనిచో అస్థిమాంసమయమగు ఈశరీరమున ఈస్వార్థపంజరమున కామమోహములు నింశియున్నవని యనుకొనుము. ఇది నిజమైన ప్రేమ కాదు. పైనచెప్పిన దోషములు నీయందున్నను ప్రేమసాగరమునుండి నిజమైన ప్రేమచు సంపాదించితినిని నీవచుట ఉచితము కాదు. ప్రేమ ఎల్లప్పుడు అవికృతమై యుండును. అది

సాంసారిక సుఖదుఃఖములందు కట్టుబడదు. ప్రేమనిత్యము. అది అధికానందముచే హెచ్చదు. ఘోరదుఃఖములచే తరుగదు. ప్రేమస్వరూపావలంబనముచే ప్రేమ ఎల్లప్పుడు నిత్యమైయుండును.

సత్యప్రేమ ఆత్మయందుండును. ప్రేమకు నివాసము ఆత్మగాని శరీరము కాదు. ఆత్మ అవినాశి గనుక ప్రేమయు అవినాశియే. శరీరసంబంధముగల ప్రేమ ప్రేమకాదు. అది మోహము. నీవు సాధారణముగా దేనిని ప్రేమ యందువో అది మోహము. జడపదార్థములందు ప్రేమ యుండదు. అస్థిచర్మమాంస రుధిరములకు చెందిన ప్రేమ ప్రేమకాదు.

నే నొకబాలికను జూచితిని. ఆమె ప్రేమచే ఒక్కనినే తండ్రి, తల్లి, పినతండ్రి, పినతల్లి మున్నగు అనేకనామములతో పిలుచుచుండెడిది. ఒకనాడు ఒకడు నీకు స్త్రీపురుషభేదజ్ఞానము లేదా యని ఆమె నడిగెను. అందు కామె 'అయ్యో ! నేను ప్రేమించుపదార్థము స్త్రీయు కాదు, పురుషుడును గాదు. అది ఈ బాహ్యశరీరముననున్నదా? అని పలికెను. ఆమె జబాబును విని మేము విస్మయముజెందితిమి. ఆ బాలిక సత్యప్రేమను ఎఱింగెనని నాయభిప్రాయము. ఇట్టిది గనుకనే ఆమె చిన్నతనమందే పరమపదించెను. ఆ బాలిక తలపునకు వచ్చునప్పుడు నిజమైనయానందము కలుగును.

నీవు ఎవనిని ప్రేమించెదవో వాడు నిజముగ ప్రేమపాత్రుడగునాకాదా యని పరీక్షించి, నీ ప్రేమ శరీరసంబంధియూ, మరణానంతరమును నీ వతనిని అట్లే ప్రేమించెదవా? విచారించు

కొనుము. మఱియు నీవు ప్రేమియొక్క ముక్కు, చెవులు, మొగము, కన్నులు మున్నగు అవయవములసౌందర్యమునే విచారించుచుందువా? అతఁడు దేశక్షేమమునకై నిన్ను ఎడబాసిన నీకు బాగుగనుండునా, లేక అతఁడు దేశక్షేమమును పాటింపక ఎల్లప్పుడు నిన్ను అంటియుండి సరసస్థలాపము లాడుచుండిన బాగుగనుండునా? యోజించుకొనుము. అతనితో కలసియుండుటకును, ప్రేమ ప్రసంగము చేయుటకునే యిచ్చయుండినచో అది ప్రేమకాదు, మోహము. అది అమృతము కాదు, విషము. అని నిర్ణయించు కొనుడు.

మహాభారతములో విదులోపాఖ్యానమందు సత్యప్రేమ నుగుఱించిన ఒకసుందరదృష్టాంతము గలదు. విదుల రాజనూత. ఆమెకు సంజయుఁడను నొకకుమారు డుండెను. సింధురాజు అతని రాజ్యము హరించినపుడు అతఁడు నిరాశుఁడు, దుఃఖితుఁడును నై నిద్రించుచుండెను. విదుల వానికి ఉత్సాహము గూర్చుచు నిట్లు చెప్పెను—కుమారా! నీవు నిర్జీవమగు జడపదార్థమువలె ఏల నిద్రించుచుండెదవు? లెమ్ము. పిరికిపందవలె నేల పడియుండెదవు? ఒకమారు అగ్నిరూప గు కరవాలమును గ్రహించి శత్రునిపై కురుకుము. ఇట్టిబ్రతుకు బ్రతుకుటకంటె చచ్చుటయే మేలు. నీశక్తి కొలఁదిశౌర్యమును జూపింపుము. లేదా చావుము. ఒకమారు నీకులమర్యాదను స్మరించి పోయిన రాజ్యమును తిరిగి సంపాదించుము. సోమరిపోతులై పనిపాటులేక జీవితము వ్యర్థముగాఁబుచ్చు దుష్టులతో సహవాసము చేయకుము. అట్లై నిన్ను ఆదర్శముగా గ్రహించి వేలకొలది మనుష్యులు చెడిపోవు

దురు. దిగంతవిశ్రాంతమగు కీర్తనాంజలి పురుషుడు మనుష్య సంఖ్యాపూరణమునకే ఉపయోగించును. ఎవనికి సత్కీర్తి, దానము, తపస్సు, ధర్మము, సత్యము, విద్య, అర్థలభము వీని యందు ఇచ్చుకొండదో వాడు జన్మభూమికి పుత్రుడనుటకు తగడు. ఎవడు శాస్త్రజ్ఞానమున, తపస్సున, ఐశ్వర్యమున, తేజమున అచ్యుత నతిక్రమించుచో వాడే నిజమైన మనుష్యుడు. గనుక సంజయా! నీ తేజస్సును చూపించుటకై సిద్ధముగానుండుట నీకర్తవ్యము. ఒకమారు అగ్నిగోళమువలె శత్రువులపై ఉడుము. దానికి సంజయుడు 'అమ్మా! నేను యుద్ధములో చనిపోవుచో నీకు సుఖమెక్కడిది? నేను నీ పుత్రుడను. నేను చనిపోయిన పిమ్మట ఈ భూమండల మంతయు లభించినను నీ కేమిలాభము?' అనెను. దానిపై విదుల నాయనా! నేను నీచావుకుగాని, బ్రతుకుకుగాని విచారింపను. ప్రపంచములో ధర్మమునకై జీవింప వలయును. ధర్మనాశమగునపుడు జీవించుటచే నేమిలాభమగును? నీస్థితినిజూచి స్నేహవశీభూతనై నీకువెల్లుట కాజ్ఞనీయకున్నచో నాప్రేమ ప్రేమకాదు. విద్వాంసులు ఆప్రేమను భక్తిశూన్యమగు ప్రేమయనియు, పశుప్రేమయనియు చెప్పుదురు. మానవ ప్రేమ ఇట్లు మోహభరితము కాగూడదు అనెను. సంజయుడు తల్లిఉపదేశము విని ఆవిధముగా నడుచుకొని తిరిగి తన రాజ్యమును సంపాదించెను.

దీనివేరు ప్రేమ లేక సహ్యప్రేమ. విదులప్రేమ నిష్ఠాప్రేమ. ఈ ప్రేమ పుత్రుని శరీరమువిడిచి ఆత్మను గ్రహించెను. గనుక ఆమె తనపుత్రుని మృత్యువునకు దుఃఖించుటకు కారణమే వేకుండెను.

ధర్మము నుద్ధరించి పుత్రుఁడు చనిపోయినను ఆనందమే ప్రేమ ఇట్లేయుండవలెను. ఇట్టి ప్రేమయున్నచో ఇహలోకము పరలోకము రెండును సుగమములై యుండును. ప్రేమి ఎచ్చటికిఁ బోవును? వానిశరీరము ఈలోకమును విడిచిన నేమాయె? నిత్యము అమృతమునగు మనయాత్మ మనదియే అయియుండును. మన చుంకమును. ఆలింగనశక్తిని తీసికొనుటకు ఎవనికి శక్తి గలదు? ప్రేమి తనహృదయమును ప్రేమచేనింపి ఎల్లపుడు ఆనందముతో నాట్యము సేయుచుండును. నిశ్చలమగు పర్వతశిఖరము పై గృహమును నిర్మించుకొనియు క్రింద రెండుమూడు చంచల మేఘములనుజూచి వాఁడెందుకాశ్చర్యపడును? వాఁడు ఎల్లపుడు నూతన సామగ్రిని తీసికొని ఆనందముతో మగ్నుఁడై యుండును.

అందు మనమెంతయో నూతన సామగ్రిని జూచుచు న్నాము. ప్రేమి ఎల్లపుడు నూతనముగనే ఉండును. ప్రతిక్షణమునందును వానియందు నూతన సౌందర్యము పుట్టుచున్నది. చూడుము. చంద్రుని జనులెంతప్రేమించెదరు? అయినను చంద్రుఁడు ఎప్పుడును ప్రాతఃగిలఁడు. ఎవడేని చంద్రునిజూచి 'చంద్రా! నీవు ప్రాతఃగిలితివి. మలినుడవైతివి. మేము నిన్ను చూడఁ గోరుటలేదు' అని చెప్పటవింటిరా? గులాబిపువ్వు ఎప్పుడేని ప్రాతఃపడునా? ప్రతిదినమును గులాబిని చూచుచున్నను దానిని చూడవలదు అనుభావము ఎవ్వరికేని కలుగునా? తల్లికి కుమారునిముఖ మెన్నడేని ప్రాతఃపడునా? ఇట్లగుట అసంభవము. • ఎవఁడు ప్రేమింపఁబడునో వాఁడు ఎల్లప్పుడు క్రొత్తగనే యుండును. తనప్రేమి ముఖమును జూచునపుడు హృదయము న నవత

రంగములు ఉత్పన్నములగును. తనప్రేమి ఏకాంతమున మనస్సొగ్గి తనపని చేసికొనుచుండునపుడు అతని ముఖము చూచుకొలది నవనవ సౌందర్యతరంగములు గోచరించును.

ఏమిదిసంవత్సరములనుండియున్న మైత్రి ఎన్నడేని ప్రాత గిలునా? ప్రాతగిలుచో నది మైత్రియే కాదు. అది మోహము. మోహమున్నంతదనుక నూతనముగ నుండెడిది. మోహము పోయినవెంటనే నూతనత్వమును పోయినది. పతివ్రతయగు స్త్రీ తనభర్తను జీవనమరణములయందును, ఇహపరలోకములందును నవనవభావములతోడను, ప్రేమతోడను గాంచుచుండును. పితా పుత్రులందును, గురుశిష్యులందును ఇట్టినియమమే యుండును.

ప్రేమ నిత్యమును, నూతనమును, ఉన్నతము నగుచున్నది. ఇది ఉన్నతములగు స్వర్గీయభావములచే నిండియుండును. ప్రేమయందు నీచత్వము, క్షుద్రత్వము ఉండవు ఉన్నచో ప్రేమ వానిని తొలగించును. దుర్భావనల తొలగించుటయే ప్రేమికి లక్షణము. ప్రేమ ఉన్నతస్థానమునకు పోగోరుచుండును. సర్వోన్నతస్థానమున చేరినను మనస్సునందలి యిచ్చ పూర్ణము కాదు. ఏప్రేమిచే మానవునిహృదయమున ఉన్నతభావము లం కురింపవో అది ప్రేమకాదు. ఇరువురున్నేహితులందు సత్యమైన ప్రేమ ఉన్నదా లేదా యని పరీక్షింపుకొనినచో, వారియందు ఉన్నతభావము లున్నవా లేవా? వారిసంయోగముచే వారిప్రవర్తనము పవిత్రముగనుండునా లేదా? ఆధ్యాత్మికచింత కలుగునా లేదా? అని విచారింపుడు. అట్లు లేనిచో వారిమైత్రి నిజమయినది

కాదనియు, అది అధఃపతనమునకు హేతుభూతమనియు ఎఱుంగు
డు. అప్పుడు వారిరువురను విడదీయుడు. ఏప్రేమ స్వర్గమునకు
గొంపోవదో దానిని స్వప్నమందై ననుదరించేరనీయవలదు. ఇరువురు
మిత్రులకు ఏకాంతమున అనుచితసంబంధము కలదనితెలియుచో
వారు దుర్భావములతో నింజియుంజిరనియు, వారియందుసద్వి
చారములు లేననియు తెలిసికొనుడు. అపవిత్రములు ననుచితా
నందదాయకములునగు మాటలయందే ఇచ్చయుండుచో, గంభీ
రవిషయములందు వారిమనసు లగ్నము గానిచో వారుసర్వనా
శమునకు సిద్ధముగ నుంజిరని ఎఱుంగును. నారు మృత్యువును
తమనందకు పిలుచుకొనుచున్నారు. కేవలము వనభోజనమున
(Picnic) ప్రేమలేదు. ప్రేమలో వనభోజనము నొసంగుటకు
అవసరము లేదు. కాని వనభోజనముతోపాటు ఒండొరులతో
ఉన్నతపవిత్రభావములు కలిగించు సామగ్రికూడ నున్నచో స్వర్గ
ము సమీపముగఁ గనుపట్టించును. స్వర్గమున అచుచితము
గాని, అసత్యముగాని లేదు. ప్రేమి ప్రేమికుల హృదయమున
గుప్తపవిత్రసంకల్పములు కలుగుటచే సర్వసౌఖ్యము కలుగును.
అట్టిసంకల్పములు లేనిది ప్రేమగాదు.

ప్రేమయొక్కవై శాల్యము తలఁపునకు వచ్చునపుడు నున
నునకు చాల ఆనందము కలుగును. ప్రేమ పరమేశ్వరుని ధనా
గారమందలి సామగ్రి గాన ఇది పృథ్విని మ్రింగుటకు పరుగెత్తు
కొనివచ్చును. ప్రేమ ~~ప్రేమముగ~~ ^{క్రమముగ} విస్తరించుచున్నది. నేడు ఒక
సని ప్రేమింపుచో వానిమూలమున మఱియొకఁడు ప్రేమింపఁబడు
ను. ఈవిధముగ ప్రేమమండలిని ప్రోగుచేసికొనుటకు అభిలాష

కలుగును. కొలది కాలములోనే ఒకరికిద్దరు, ఇద్దరికి నలుగురు ఈ విధముగ ప్రేమి సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. ప్రేమచర్చ పెరిగిన కొలది ప్రేమికి ప్రపంచము చాల సుందరముగ కనుపడును. పెక్కుప్రాణులపై గూడ ప్రేమ పొరలివచ్చును. క్రమముగ ప్రేమి సమస్త మానవజాతిని ప్రేమింప గలుగును. తుదకు వాడు మానవునేగాక సమస్త జీవులను, జడపదార్థములనుగూడ ప్రేమించుచున్నాడు. ఆసమయమున పరమపితాయగు పరమాత్మ అమృతవర్షమును గురిపించుచు. బుద్ధదేవుని ప్రేమ, జూడుము. చైతన్యని ప్రేమ చూడుము. గాంధీమహాత్ముని ప్రేమచూడుము అది సమస్త ప్రపంచమునందును వ్యాపించియున్నది. నిజమైన ప్రేమికి సూర్యచంద్రులు తమ కిరణములచే అమృతవర్షమును కురియుచున్నటులును, వాయువు అమృతభరితమై వీచుచున్నటులును, నదులు అమృతమును ప్రవహింపుచున్నటులును, మేఘములు అమృతమును వర్షింపుచున్నటులును, పృథ్వి యంతయు అమృత భరితమైనటులును గనుపట్టుచుండును. ఇట్టి స్థితిలో ఎచ్చటకుపోయిన అచ్చటనే మేరలేని ఆనందము కలుగుచుండును అప్పుడు కంటికగపడు ప్రతివస్తువును కాగలించుకొనుటకు ఇచ్చ కలుగును. చెట్లొకటనుగూడ ముద్దు పెట్టుకొనుటకును, వాయువును జంకనెత్తుకొని ఆడించుటకును, సరోవరములందలి ప్రతిజల బిందువును, చంద్రుని ప్రతి కిరణమును హృదయమున దాచుకొనుటకును కొరకై గలుగుచుండును. మార్గమందలి పరాగ పాండు ప్రేమ ఉప్పొంగుచుండును. రాత్రునుంజ్ఞి ఆనందధార ప్రవహింపుచుండును. ఇట్టిపరిణామములేకున్న అది ప్రేమగాదు. ఏప్రేమభావములు చిన్నక్షేత్రమందే మిగులుకు మిగులుకు మనుచుం

దునో అది ప్రేమగాదు. ప్రేమ చిన్న కూపమువంటిది గాదు. అది మహాసముద్రమువంటిది. సముద్రము పృథ్విపై ఎంతదూరము రాజ్యము చేయుచున్నను అది ఎప్పుడును తన కెరటములను చిమ్ముచునేయుండును. అట్లే ప్రేమాభిలాషగూడ అత్యంతమధికమై ఒప్పుచుండును. పృథ్వికి మేరగలదుగాని ప్రేమకు మేరలేదు. ప్రేమ ఎప్పుడును ముందుకు నడుచుచుండును, ఏప్రేమకు ఎన్నటికిని తనివి కలుగదో అట్టిప్రేమను సంపాదింపుడు. యువకులారా! మీప్రేమ ఈ విధమున వృద్ధిచెందుచున్నదా? రాముని ఎట్లు ప్రేమించెదరో శ్యామునిగూడ అట్లే ప్రేమించుచుంటిరా? ప్రపంచమందలి సమస్తమానవులను ప్రేమికులనుగ చేసికొనవలెనను అభిలాష మిమ్ము విడువకయున్నదా? ఇతరుల ప్రేమవృద్ధిని జూచి మీకు సుఖము గలుగుచున్నదా? మీప్రేమ మీక్కిట్టి ఉన్నతాదర్శమును జూపించుచో మీరు దానిని ప్రయత్నపూర్వకముగ రక్షించుకొనుడు. కాని మీ ప్రేమలో హింసాభావము గాని, ఈర్ష్యాభావము గాని ఉత్పన్నమగుచో అట్టిప్రేమను కాలితో రాచివేయుడు. లేనిచో ప్రేమామృతమునకు బదులు ప్రాణఘాతకమగు విషములభించును. ఒక్కనినేప్రేమింపుము. అంతకంటె నెక్కువవలదు. (Love one love no more) ఇదిసై తానువచనముకాని ఈశ్వరుడు చెప్పినదేమన పెద్దకాని చిన్నకాని ఎల్లఱను ప్రేమింపుము. (Love all things both great and small.) ఎవడు ఎవనిని ఎంత ప్రేమించిన అంతమంచిది. క్రీస్తు, చైతన్యడు బుద్ధుడు, జోన్ పాల్ మున్నగు సర్వదేశీయ మహాత్ములును ఏకగ్రీవముగ చెప్పినది శత్రువునుకూడ ప్రేమింపుమనియే. శత్రువు ఈపృథ్వికంటె భిన్నుడా? శత్రు వీప్రేమపూర్ణమగు

రాజ్యమున నివసించుటలేదా? ఇంక నతఁడు శత్రు వెట్లగును? శత్రుత్వమందును ప్రేమమాయ గలదు. అతని ఖడ్గమునుండి అమృతబిందువులు వర్షించుటలేదా? శత్రువు నిజముగ మిత్రుడే. అతఁడు అనేకవిధముల ఉపకారము చేయుచున్నాడు. ఈ ప్రేమ రాజ్యమున ఇచ్చచేఁగాని, అనిచ్చచేఁగాని, ఎవ్వఁడును మేలు చేయక యుండఁజాలడు. మన మెవ్వనిరాజ్యమున నివసింపుచున్నామో ఎఱుఁగుదువా? ప్రేమమూలమును నరికివేయఁ గోరు చుంటివి. గాని దానికి ఫలము విపరీతమగుచున్నది. నీవు విషము త్రాగఁగోరు చుంటివి. కాని అది అమృతమే యగుచున్నది. ఇంక నేమి చేయగలవు? అమృతరాజ్యమున నిట్లు యగుచుండును. యూదులు క్రీస్తును ద్వేషించి అతఁడునాటిన బీజమును అంకురింప కుండునటుల చేయనెంచిరి. కాని ఏమయ్యెను? యూదుల శత్రుత్వమే అతనికి మిత్రత్వముగ ఉపయోగించెను. వారిచే పీడింపఁబడిన యావత్ప్రపంచము క్రీస్తుయొక్క ప్రేమ వృక్షము నాశ్రయించెను. హిరణ్యకశిపుఁడు తాను ప్రహ్లాదుని ద్వేషించితినియు, అత, డింక ప్రేమోన్మత్తుఁడు కాఁజాలఁడనియు అనుకొనెను. కాని తా ననుకొనినది యొకటియు, అయినది యొకటియు ఆయెను. హిరణ్యకశిపుఁడు విస్మితుఁడయ్యెను. ప్రహ్లాదుని యున్మాదముచే క్రమముగ ప్రపంచమంతయు ప్రేమోన్మత్త మయ్యెను. మంచివారికి చెడుగు చేయుటయు సులభమైన పనికాదు. మీకును మాకును ఇతరులకును గల చాన్పరమశభేదమును శత్రుత్వమును కన్నులుగలవారు చూతురుగాక. కాని ఇందు మానవుని ప్రయత్న మెంతయున్నను పరమేశ్వరుఁడు ఇందు ప్రేమను నింపుచున్నాఁడు. మన కీజీవితమం

దే ఇట్టిది చూచుటకు అవకాశము కలిగినది. మానవుడు శత్రుత్వమును మేఘమును రచించెను. పెద్దగర్జితము కాసాగెను, భయముచే హృదయము వ్యాకులమగుచుండెను. కాని ఈశ్వరేచ్ఛవేటుగ నుండుటచే అందును ప్రేమవిద్యుల్లత మెఱయసాగెను. కుంభపాతముగ వర్షము గురియుచుండెను. శత్రువు తానెంతయో ఘనకార్యము చేసితి ననుకొనుచుండెను. కాని వానిహృదయముదలి ఈర్ష్య, ఆవేశము, అహంకారము, అభిమానము మున్నగు పాపవాంఛలన్నియు ఆవర్షప్రవాహమున కొట్టుకొని పోయెను. హృదయము శాంతమయ్యెను. సద్భావబీజములు అంకురింపసాగెను. మన మనశ్శాంతికేని పవిత్రతకును హేతువులగు ఇట్టిశత్రువులు చిరకాలము జీవించియుందురుగాక. ఇంక శత్రువును మిత్రుడని పిలుచుటకును, వానిని కౌగలించుకొనుటకును నీకు ఇచ్చ కలుగుచుండును. వానియందు దురాచారములున్నచో వానిని తొలగింపుమని చెప్పము. పుత్రుని ఆచరణమును చక్కబరచుటకువలె శత్రువుని ఆచరణమును చక్కబరచుటకును నీవు తప్పక ప్రయత్నింపవలయును. మరియు ఈవిషయమై శాసనమును చేయవలసియుండువు. ఈశాసనముచే క్రమముగ నాప్రేమ హెచ్చి వానిని ముద్దుగొనుటకు నీకు ఇచ్చ కలుగును. అప్పుడు సత్యప్రేమ విజయముగాంచినదని నీవు తెలిసికొనగలవు.

ప్రేమకు సర్వప్రధానమగు గుణము ధైర్యము. నిస్వార్థప్రేమ మన తనది యనియు, పరునిది అనియు భేదముండదు. సర్వము నొక్కటియే. తనఇంటియందే యుండక పరులకు సేవచేయుట

మహావ్రతము. నిజమునకు పరుడెవడు? అందఱు తనవారే. స్వార్థమునకు, ప్రేమకును విరోధము. స్వార్థపరత్వమున్నచోట ప్రేమ యుండదు. ప్రేమయున్నచోట స్వార్థమును ఉండదు. ప్రేమ హెచ్చినకొలది స్వార్థము తగ్గుచుండును. (Love varies inversely as selfishness) ప్రేమి తన మిత్రుని సుఖములకై తనసుఖముల వదలుకొనును. చిన్ని విషయములందును, పెద్ద విషయములందును ప్రేమికిని, ప్రియునకును ఇట్టివ్యవహారమే యుండును. సామాన్య సుఖములుగూడ తన ప్రియుఁ డనుభవించుటకు ముందు ప్రేమి తా ననుభవింపఁగోరడు. విషమ సంకటములో, ఎడారిలో ప్రాణములు బోనున్నప్పుడు ఒకరిద్దరకు చాలినంత నీరు మాత్రమేయున్నపుడు ముందు ప్రియునకు, తరువాత ప్రేమికిని జీవనరక్షణ మగును. ఈప్రాచీన కథలో పిథియాస్, డేమనుతో నీవుండుము. నేనేచచ్చెదను అనును. డేమను పిథియాస్ తొగూడ అట్లే యనును. వారిరువురు ప్రేములును ఒకరొకరినిచావనీయరు. ఒకరిప్రాణము నొకరు రక్షించుటకొఱకు మరణోన్ముఖులై యుందురు. ఇదియే ప్రేమలక్షణము. ప్రియుఁడు ప్రేమియొక్క హృదయమున ఉండును. ఇంకప్రేమి ఎచ్చట నుండును? నేను క్రింద నుంటిననియు ప్రేమి పై నుండెననియు అతఁడు భావించును. ప్రపంచమంతయు ప్రేమవ్యాపించినపుడు ఈపృథ్వియంతయు, ప్రేమి హృదయముపై నుండును. అతఁడు క్రిందనుండును. అనఁగా ప్రియులసంఖ్య హెచ్చినకొలది ప్రేమి క్రిందకు పోవుచుండును. తన సుఖము, భోగముఆనందము, ప్రాణము వీనిని రక్షించుటకంటె ప్రియుని సత్తి భోగాదులను రక్షించుటకు ప్రేమి కోరుచుండును.

బాఖరుగంజుగ్రామమున నేనుచూచిన యొకప్రేమిదృశ్యమును ఇచ్చట నుదహరించెదను. పండ్రెండు, పదమూడు వత్సరములుగల ఒకబాలుడు సుమారు ఇరువదినాలుగు వత్సరములుగల ఒక యువకుని ప్రేమింపుచుండెను. ఒకనాడు ఆయువకుడు బాలకుని ఇంటికి వచ్చి హఠాత్తుగ జ్వరగ్రస్తుడాయెను. ఒకనాడు యువకుడు గదికి వెలుపల వసారాలో ఒడలుతెలియక పడుకొని యుండెను. ఇంతలో ఒకపిల్లియు, సర్పమును పోరాడుచు సర్పము ఆయువకుని దిండు క్రిందకు చేరి పడగవిప్పి ఆడుచుండెను. పాప మాయువకుని జీవితము సంకటాపన్నమయ్యెను. అతడు మృతప్రాయుడై పడియుండెను. పాప మతనిని ఎవ్వరు రక్షించెదరు? దగ్గఱనున్నవారు అచ్చటకు రాజాలకుండిరి. 'అయ్యో! ఏమయ్యెను ఏమయ్యెను, అని అందఱు విచారించెడివారేగాని ఒక్కరును ఏమిచేయుటకు సాహసింపరయిరి. ఆబాలకుడు స్నానమునకు వెళ్లియుండెను. స్నానము చేసి వచ్చుటతోడనే అతఁ డీదృశ్యమును చూచెను. వెంటనే ప్రాణములు సరకుగొనక అచ్చటకు ఉరికి తనవస్త్రము సర్పముపై వేసి రెండుచేతులతో దానిపడిగెను పట్టుకొనెను. అందఱు ఆశ్చర్యపడిరి. స్వర్గమున ప్రేమదుందుభి మ్రోగెను. దేవతలు ప్రేమచే ఆబాలునిపై పుష్పవర్షమును గురిసిరి. ఆహా! ఎంత మనోహరదృశ్యము. ప్రేమయన నిట్టిదే. స్పృహవచ్చినపిమ్మట యువకుడు తనప్రియమిత్రుడగు బాలకునిస్థితిచూచి కంపితుడయ్యెను. ఈలోపుగ సర్పము బాలునిచేతినుండి విడిపించుకొనుటకు ప్రయత్నింపసాగెను. బాలకుడు కత్తి నడిగెను. బాలకుని యన్నకూడ దగ్గఱకు సాహసింపలేక దూరమునుండియే కత్తి

విసరివేసెను. యువకుఁ డాకత్తితో సర్పమును ముక్కలు ముక్కలుగ నఱకెను. ఈ బాలకుఁడు నిజముగ ప్రేమయన నేమియో తెలిసికొనెను. తనప్రియమిత్రునికై అతఁడు ప్రాణము లర్పింపఁ గోరెను. మిత్రుని కష్టదశ చూచి తనప్రాణములను లక్ష్యము చేయక అతఁడు పాముపడగను పట్టుకొనుటకు సాహసించెను. బాలకా! ధన్యుడవు. నీవు మాకు ప్రేమమహిమను తెలిపితివి. ప్రేమయన నేమియో చూపించితివి. అశేని అన్నయందు ప్రేమ లేదు. గనుకనే అతఁడు కత్తి ఇచ్చుటకు సాహసింపఁడాయెను. అతఁడు తుచ్చుఁడు కాని తమ్ముఁడు దేవతుల్యుడు. అతఁడు ప్రేమియగుటకు యోగ్యుఁడు. ప్రేమనామమును సార్థకము చేసెను. ఎంత స్వాధ్యరహితమగు దృశ్యము! నేడు ఏకాంతమున గూర్చుండి విచారింపుఁడు. మీకును హృదయమున ఇట్టి భావములే నింపుటకును, మిమ్ము తనభక్తులుగాఁ జేసికొనుటకును పరమాత్ముని ప్రార్థింపుఁడు.

ప్రేమ ప్రతిఫలమును కోరదు. అట్లుకోరునది మోహము. నిజముగ ప్రేమలో వర్తకనశయి యున్నచో అది వర్తకమేగాని ప్రేమకాదు. నిజమైనప్రేమి ఎప్పుడును ప్రేమవర్తకము సేయడు. వాఁడు ప్రేమించి సఖిపడును. ప్రేమి హృదయము ప్రియుని ప్రేమమునే వెదకుటకు వ్యాకులమగుచుండును.

స్వర్గలోకము ఈలోకమునకు నిశ్యము ఎన్నియో వస్తువుల నిచ్చుచున్నది. కాని ఎన్నఁడేని అది ప్రతిఫలమును గోరుచున్నదా? సూర్యచంద్రులు తమప్రేమ కిరణములచే పృథ్విని సంతోషపెట్టి పృథ్వి! మేము నీకీపని చేసితిమి. దానికి కొం

చెము ప్రతిఫలమును నీవును ఇమ్ము, అని యడుగుదురా? ప్రేమి
తనప్రేమదానమును వినియోగించుటకే వ్యాకుల పడుచుండును.
ఇచ్చుటయే అతనిపనిగాని, పుచ్చుకొనుట కాదు. నీవు ప్రేమిం
చెదవను ఆశతో అతడు నిన్ను ప్రేమించుట లేదు.

ఇదియే ప్రేమధర్మము. యువకులారా! మీ రెవ్వనిని
ప్రేమించెదరో వాడు మిమ్ము ప్రేమింపవలయుననిమీహృదయ
మెన్నడేని కోరునా? మీప్రేమపాత్రుడు మిమ్ము ప్రేమింపని
మాత్రమున వానిపై మీప్రేమ తొలగిపోవునా? అట్లు తొలగి
పోవుచో వాడు నీకు మోహియేకాని ప్రేమికాడు. మీరు
మోహకూపమందలి మంచూకములేగాని, ప్రేమసాగరమందలి
మత్స్యములు గారు.

ప్రేమలో గాంభీర్యమేగాని భయంకరత లేదు.
ప్రేమలో కౌతుకమేగాని తరలత్వము లేదు.
ప్రేమలో నావేగమేగాని ఉద్వేగము లేదు.
ప్రేమలో ఉచ్చాస్యమేగాని ఉద్వేలత లేదు.
ప్రేమలో శాసనమేగాని పేషణము లేదు.
ప్రేమలో వివాదమేగాని విషాదము లేదు.
ప్రేమలో నభిమానమేగాని అవమానము లేదు.

ప్రేమ సముద్రమువలె అగాధమును, గంభీరమును,
అయి యుండును. అర్థరాత్రమున పృథ్వియంతయు శాంతము
గను, నిశ్శబ్దముగను ఉండును. ఆకుకూడ అగ్లాక్షక యుండును.
బ్రహ్మాండనుంతయు ఒక ఓంకారమే ప్రతిధ్వనించుచుండును.

ఆనందమయమున ప్రేమి తనశరీరమును, ప్రియుని శరీరమును, మరచి ప్రియుని ఆత్మతో విలసిల్లుచుండును. అప్పుడు బాహ్య ప్రపంచమంతయు క్రమముగ మనస్సును విడిచిపోవును. పృథ్వియు ఆకాశమును, వాయువును సమీపించుటకు సాహసింపవు. ప్రేమి యగు యోగి తన ప్రియుని అంతరాత్మలో మునిగి తన స్వరూపమును పోగొట్టుకొనును. మునిగి అతడెచ్చటకుఁబోవునో ఎవరు చెప్పగలరు. ప్రియునకు దుఃఖము కలుగునని కాఁబోలు దేవతలు శ్వాసము నిరోధించి అనిర్వచనీయమగు ఈ ఆత్మనిమజ్జనమును వీక్షించెదరు. ఈ కఠినకార్యము జీవితమున సాధింపబడునో వానిముఖమున ఒక యపూర్వగంభీరతారూపమగు తేజస్సు ప్రకాశించుచుండును.

ప్రేమలో గాంభీర్యమేగాని భయంకరతలేదు

ప్రేమలో గాంభీర్యము కలదు. ఆ గాంభీర్యములో భయంకరత్వము లేదు. ఆనందమయమగు ఆ గాంభీర్యమును జూచుటచే భయము కలుగదు. హృదయము కంపింపదు. ప్రశాంతమహాసాగరమును జూచుటచే ఏ భావములు కలుగునో ప్రియునిముఖమును జూచుటచే గూడ నిట్టివియే కలుగును. ప్రియునిముఖమును జూచుటచే ఎట్టి గాంభీర్యమేని గోచరించు గాక కాని వానితో తనగుఁజ్జవిషయములను చెప్పటకు ఎట్టి సంకోచమును ఉండదు. ప్రేమియు ప్రియుఁడును ఏకాంతమున గుఱ్ఱుండి గంభీరభావముతో జీవితముయొక్క గూఢవిషయములను ఆలోచింపుచు ప్రేమయొక్క ఆదిస్పృష్టికర్తయగు పరమేశ్వరుని అభయము యాచించెదరు. ఎవ్వనికి నీవు హృదయమం

దలి గుప్తవిషయములను చెప్పుటకు భయపడుదువో వాడు నిన్ను ఎప్పుడును ప్రేమింపడు. గంభీరములు గుప్తములునగు విషయములే ప్రేమకు ఆహారము.

ప్రేమ గంభీరమయ్యును మిక్కిలి ఆనందదాయకము, సముద్రమును గంభీరమే కాని అందు చిన్నచిన్న సుందరశరంగము లెన్నిలేచుచున్నవో చూడుము. భగవంతుడు మిక్కిలి ఆనందదాయకుడు. పుష్పము వికసించును. సంధ్యాకాలమున ఆకాశము పలురంగులచే భాసిలుచుండును. మలయనూరుతము ఎంత మనోహరమునో ధ్వనిచుచుండును. ఇవియన్నియు ప్రేమఫలములు. ప్రేమచేతనే మనము నవ్వుచున్నాము. ఆనందమున పగులుమగుచున్నాము. పరిహాసము చేసికొనుచున్నాము. కాని ప్రేమలో ఆడంబరములేదు. పుష్పదళములు యిటికి నవ్వుచున్నటుల కనుపించును. కాని వానియంశస్థలమున ఒకసుందరమగు నల్లనిమచ్చ గలదు. అట్లే ప్రేమి పరిహాసముచేయుచున్నాను. దానిఅంశస్థలమున గాంభీర్యము గలదు. ప్రేమానందము ఎందుగడ్డివలెను, దూదివలెను కొద్దిగాలికే ఎగిరిపోవునది కాదు. ప్రేమ ఎల్లప్పుడును గాంభీర్యభారముచే అణగియుండును. ప్రేమ రూపకమగు ఆనందము బాహ్యముగాక అంతస్థమై అగాధగాంభీర్యముచే నిండియుండును. ఆగాంభీర్యమును వెలిసికొనుటయు, దానిని అనుభవించుటయు సులభము గాదు. మహాత్ములు పరమానందమగ్నులై అమృతవర్షమును గురియుచుందురు. శ్రీరామకృష్ణపరమహంసతోగాని, దేవఘర్ వాస్తవ్యుడగు శ్రీరాజానారాయణబాబు (అరవిందఘోష కండ్రితోగాని కలసి సంభాషించినవారు ఈప్రేమ గాంభీర్యమును వెలిసికొనగలరు.

ప్రేమలో నావేగమేకాని యుద్వేగము లేదు

నేను ఇంకొకమున్ను ప్రేమలో నావేగమేగాని ఉద్వేగము లేదు అని చెప్పియుంటిని హృదయమందిరమున ప్రేమిని ఆస్మితోకలుపు కొనుటకు ఇచ్చయగుచుండుచు. సర్వదా వానితో కలసియుండుటకు కుతూహలము కలుగుచుండును. ఎంత ప్రేమయుండునో అంత అభిలాషయు నుండును. ప్రేమరాజ్యాధిశ్వరుఁడగువాఁడు ప్రేమి ఏమికోరిన నది ఇచ్చుచుండును. అనివిద్వదున్న అనంతభాండారమునుండి వజ్రములను, వైదూర్యములును ఏమికోరిన అవి ఇచ్చుచుండును. ఈవిధముగ ప్రేమలో వ్యాకులత్వమునకు అంశముండును. కాని అందు ఉద్వేగ మేమాత్రముండదు. దానిచే ఉన్మాదము సొచ్చుననియు, ధైర్యము నష్టమగుననియు అందురేమో. అట్లుగాదు. ప్రేమ విరహమును బాగుగ సహింపఁగలదు. సతి పతికై వ్యాకులపడును కాని అతఁడు తనయొద్ద నేకుండుటచే అధైర్యము చెందదు. ఆత్మ ఎప్పుడును తననశములోనే యుండునుగదా ఇంక వ్యాకులమెందుకు? తన ప్రియమిత్రుఁడు అయిదు గంటలకు వచ్చెదనని రాకపోవుటచే వ్యాకులత్వము గలిగి కర్తవ్యముతోఁచకున్నచో అది మోహముగాని ప్రేమకాదు. మీప్రేమ ఇట్టిదియేనా? మీ ప్రియమిత్రుఁడు మిమ్ము వ్యాకులపెట్టునా? మీ కర్తవ్య పాలనశక్తిని నష్టముచేయునా? మీరు మీకార్యముచు జేయు నపుడు మీ ప్రియునిమూర్తి హృదయమునఁ బ్రవేశించి మీ కర్తవ్యపాలనమునకు సాధకమగునా, బాధకమా? బాధకమగుచో జాగ్రత్త. ముత్యాలహారముచుకొని పామును పట్టుకొనవద్దు.

ప్రేమలోనుచ్చాస్వసమేగాని ఉద్వేలతలేదు.

చంద్రుని జూచినపుడు సముద్రము ఆనందముచే పొంగిపోవును. కాని అది ఎప్పుడును తనహద్దు మీరదు. ప్రియుని జూచి హృదయమట్లే ఆనందముచే నుప్పొంగును. కాని కర్తవ్యము నెప్పుడు పరిత్యజింపదు. తన ప్రియమిత్రుఁడు చిరకాలమునకు తనయొద్దకు వచ్చినచో హృదయము ఆనందముచే గద్గదమగును. అదిన్యాయమే, కాని దానిచే తన ఆవశ్యకకార్యమునకు భంగము మాత్రము కలుగఁగూడదు. మిత్రుని విడిచి మరియొకఆవశ్యకకార్యమునకు బోవుటయు మంచిదికాదు. కాని ఆతని మూర్తిని హృదయమున ఉంచుకొని ద్విగుణితోత్సాహముతో కార్యము నెరవేర్చుము. ప్రేమ కర్తవ్యజ్ఞానమును హెచ్చించును. ప్రేమలో నిరంకుశశ్వము లేదు. ప్రకృతి ప్రేమమయిగదా. అది ఎన్నఁడేని తన కర్తవ్యమును మీరినటుల జూచితిరా? శ్రీరామ చంద్రుఁడు దీక్షింపబడి విని ఎంతప్రేమించెడివాఁడు! ఆయన ఒకనాడు సీతను స్పృశించి ఇట్లనెను.

వినిశ్చేతుం శక్యోన సుఖమితివా దుఃఖమితివా
ప్రబోధో నిద్రావా కిము విషవిసర్పః కిము మదః ।
తవ స్పర్శేస్పర్శే మమ హి పరిమూఢేంద్రియగణో
వికార శ్చైతన్యం భ్రమయతి చ సంమిలయతి చ॥

నా ఈ అనుభవము సుఖమా లేక దుఃఖమా? ప్రబోధమా లేక నిద్రాయా? నాశరీరమున విషము వ్యాపించినదియా లేక మదమా? నా కేమియు తెలియుటలేదు. నీస్పర్శముచే నా

శరీరమున ఒకవికారము కలిగి నాశంబ్రదియములను ముగములు గను, నాజ్ఞానమును శూన్యముగను చేయుచున్నది. ఏమి నే నిట్లయితని, ఇట్టి శ్రీరామచంద్రుడు తనక ర్తవ్యపాలనముకై స్తీశను అరణ్యమునకు పంపెను. బుద్ధదేవుడు తన క ర్తవ్యజ్ఞానవశీభూ తుడై తనప్రియపత్నియగు గోపనుగూడ పరిత్యజించెను. శ్రీచై తన్యస్వామి ప్రేమ ప్రచారమునకై తనశ్లోయగు శ్రీశచీదేవిని, తనభార్యయగు విష్ణుప్రియను పరిత్యజించి సన్యాసమును స్వీకరించెను. ఆయన దక్షిణదేశమునకు వెళ్లునపుడు తనప్రాణప్రియు లగు శిష్యులు భూమిపై స్మారకముచేక పడిపోయిరి. ఆయన కన్నెత్తియెనను వారివంక చూడలేదు.

శ్లో॥ వ్రజాదపి కరోరాణి మృదాని కుసుమాదపి
లోక్లో తరాణాం చేతాంసి కోహి విజాతు మీశ్వరః॥

ప్రేమియొక్క హృదయము వ్రజముకంటె కఠినమును, కుసుమముకంటె కోమలమును అగుచున్నది. దానిని తెలిసికొనుటకు ఎవ్వరు సమర్థులు? నిరంకుశ తారహితమగు ఈప్రేమ చిత్రమును మీహృదయ పటమందు చిత్రించుకొనుడు.

ఈశ్వరుడు మనలను ప్రేమించునుకాని అన్యాయము చేయునపుడు మనము శిక్ష ననుభవింపక తప్పదు. అయితే ఆశిక్ష లోక్రోధము లేదు మూలమున ప్రసన్నతయైయుండును. తండ్రి తప్పుచేసినప్పుడు తనపుత్రుని దండించును. కాని వానిశిక్షణమందు ఎంతప్రేమ ఇమిడియున్నదో చూడుడు. ప్రియునిదోషములు వారించుటకై వానిపై అవశ్యము శాసనము చేయవలయును.

కాని అందు అన్యాయముగాని, హింసగాని యుండదు. ప్రేమ శాసనములో భయంకరత్వము లేదు. దోషములు తొలగించుటకై ఒకఁడు ఒకనిని కొట్టుచుండును. కాని మరల ఒకక్షణమునకే వానిని దగ్గరకు దీసికొని లాలించును. ఏకకాలముననే శాసనమును చుంపనమును ఉండుటయు అసంభవముగాదు. ఒకసమయమున ఒకప్రేమి తనమిత్రుని ఒకదోషమునకై దండింపవలసివచ్చెను. దానిచే వారిరువురును పట్టాఁడుకొని చీలిపోయిరి. దైవవశమున కొంతకాలమునకు వారిరువురును ఒకచెట్టుక్రింద తారసిల్లిరి. కాని ఒకరినొకరు స్పృశించుటగాని, మాట్లాడించుకొనుటగాని లేకుండెను. అందులో నొకఁడు రెండవవాఁడు భోజనము చేసినదియు, లేనిదియు తెలిసికొనఁగోరెను. కొంచెము సేపు విచారించి వాఁడు చెట్టువంకజూచి ఇట్లనెను. “ఓవృక్షమా! నే నెవ్వనితోను మాట్లాడను. నిన్నే అడుగుచున్నాను. చెప్పుము. నీవు భోజనముచేసితివా” రెండవబాలుఁడును చెట్టువంకజూచి ఇట్లనెను. ఓవృక్షమా! నేనును ఎవరితోడను మాట్లాడను. నీకే చెప్పుచున్నాను. నేను భోజనముచేసితిని. ఎంత మనోహరదృశ్యము! శాసకుఁడగు బాలకుఁడు శాసనము చేసెను. గాని పేషణము (అణించుట) చేయుటకు వానికి అధికారము లేదు. ప్రేమ వాని కఠోరశక్తిని హరించెను.

ప్రేమలో సభిమానమేగాని అవమానము లేదు.

శ్రీకాశీభక్తిలో మగ్నుడై రామప్రసాదు ఇట్లు అభిమానముతో పాడుచుండెడివాఁడు—“అమ్మా అమ్మా యని నిన్ను ఇంకపిలువను.” కాని తల్లి తనయొద్దకు రాకుండుటచే రామప్ర

సాదు తన కవమానమని యెంచెనా? అట్లు అగుచో ఇట్టిమధుర గర్వముతో ఆతడు పై పదమును పాడియుండడు. అవమాన మనుకొనుచోట, అభిమానములో మాధుర్య ముండదు. ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రేమి అభిమానముచే పొంగిపోవును. కాని ప్రియుని ఆలింగనముచేయక ఎంతవరకు ఉండగలడు? అవమానమను కొనునపుడు ఆలింగన మసంభవము. శ్రీచైతన్యస్వామి అభిమాన ముతో నే నింక శ్రీకృష్ణునిపేరె తనని ప్రతిజ్ఞచేసెను. కాని ఆ ప్రతిజ్ఞ ధృఢముగ నుండకపోయెను. ప్రేమి ఒకసమయమున నే నింక వానిని స్మరింపను అని చెప్పును. కాని ఉత్తరక్షణ ముననే

శ్లో॥ ఆశ్రిష్యవా పాదరతాం పినష్టు మా
మదర్భనా న్మర్మహతాం కరోతు వా ।
యథాతథావా విధధాతు లంపటో
మత్ప్రాణనాథస్తు సపవ నాపరః॥

“అతడు నన్ను కౌగిలించుకొనుఁగాక లేక నావంక చూడక నన్ను పీడించుఁగాక. ఏమైనను ఆలంపటుఁడే నాకు ప్రాణేశ్వరుడు” అనును. ప్రేమాభిమానము ఈవిధముగ అస్థిర మగుచున్నది.

ప్రేమలో వివాదమేగాని విషాదము లేదు.

వెనుక చెప్పినవిషయములను బట్టి ఇది తిలకింపకొనుట కష్ట ముగాదు. బాహ్యవిషయములను బట్టి మోఢేడ ముంకిన నుండు గాక. దీనిచే ఆదర మేమాత్రమును లేరుగదు. ప్రేమకు మూల

ము భగవంతుడేయగుచో, మనయెల్లఱకు ఆయనచరణములే ఏకాశ్రయమగుచో సాధారణవిషయములఁ గూర్చిన వివాదము లో విషాద మెందుకుండును? హిందువులు, ముసల్మానులు, నీనా వాసులు ఎల్లఱును పరస్పర గంభీరప్రేమ బంధనముచే బద్ధులు గావచ్చును. ఈ బంధనము స్వాభావికమైనది. ఆరంభమున దేని యాధారముచే ప్రేమ ఉత్పన్నమగునో అది విగత వివాదం అనఁగా విషాద జనకమగు వివాదములేనిది. రామకృష్ణ పరమ హంసయు, కేశవ చంద్రసేనును పరస్పరము వివాదము సేయు చుండెడివారు. కాని అందు విషాదము లేదు.

ప్రేమలక్షణము లెన్నియో చెప్పఁబడినవి. ఇట్టి లక్షణములు గల ప్రేమను సాధించుట చాల మనోహరముగ నుండును. భగవంతుఁ డింతసుందరుఁడుగ నుండుటకు కారణము ఆయన ప్రేమ నిధియగుటయే. మీరును ప్రేమభరితులగుచో సుందరులయ్యెదరు. సుందరులగుఁడు. సుందరులగుఁడు. ఆసుందరసముద్రమున మునిగి సుందరులగుఁడు. ప్రేమనిధియగు పరమాత్మనుండి ప్రేమను సంగ్రహింపుఁడు. ఇట్టి నిదర్శనముచే జీవితము ధన్యమగును. మీరు ఆపాద మస్త కము ప్రేమలో మునిగిపోండు. మనోవాక్కర్మములచే ప్రేమ మహిమను ప్రచారము సేయుఁడు. ఇదియే నేను భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రేమ శక్తి—ప్రేమ సాధన

—•••••—

మూఢమతులగు యువకులు మోహమునకు ప్రేమస్థానము

నిచ్చుచున్నారు. వీరు మణిహారమునుకొని సర్పమును మెడలో ధరించుచున్నారు. అమృతమునుకొని విషమును త్రాగుచున్నారు. సముద్రమునుకొని మరుస్థలమునకు పరుగెత్తుచున్నారు. ఈ యువకులను జాగరూకులజేయుటకై వెనుకటి పరిచ్ఛేదము లందు కొన్ని ప్రేమలక్షణములు చెప్పబడినవి. ఈపరిచ్ఛేదము నందు నేను ప్రేమశక్తినిగూర్చియు, తత్సాధననుగూర్చియు నాయభిప్రాయమును వెల్లడించెదను.

ప్రేమ సర్వశక్తిమంతమును, సర్వవిజయయు నై యున్నది. బ్రహ్మాండములో దేనివలనను కారజాలనిది ప్రేమచే నగును. సర్వశక్తులును నిరర్థకములగుచోట ప్రేమ విజయమును గాంచుచున్నది. ప్రపంచ చరిత్రమును జూడుడు. జగాయి. మథాయి అనువారు ఏశక్తికిని పరాభూతులు కాలేదు. తుదకు నితాయయొక్క ప్రేమకు లొంగిరి. భాగీరథిని ఐరావతమువలె వారు నితాయప్రేమచే తరించిరి. ఉపాధ్యాయుడు దుష్టబాలకుని శిక్షించుటకు ఎన్నియేని ఉపాయములు అవలంబించును. కాని ఒకటియు సఫలము కాదు. తుదకు ఉపాధ్యాయుడు బాలకుని ప్రేమమూలమున శిక్షింపుచో వాడు వెంటనే స్వాధీనమగును. ఒకడు భయంకరవ్యాధిచే వీడితుండై యుండెను. వైద్యుడు ఎన్నిమందు లిచ్చినను రోగము కుదురలేదు. కాని అతనిమిత్రుడు డాక్టరు రాగానే అతనిశరీరమున ఒకఅద్భుత శక్తి వచ్చెను. వెంటనే యతడు మంచమునుండి లేచి కూర్చుండెను. ప్రేమ దుర్బలుని నిలవంతుని జేయుచున్నది. దురాచారుని సదాచారుని జేయు చున్నది. మహాపాపుని పుణ్యాత్ముని

జేయుచున్నది. ఇంక నేమి కావలయును? మీ జీవితము వైపు నకుచూడుడు. ఎంత ప్రేమయో అంత జయజయకారము. ప్రేమ అన్నిరోగములకు ఒకటే మందు. స్వర్గలోకము, మృత్యులోకము సురలోకము, నరలోకము ప్రేమ సూత్రమున గ్రుచ్చబడియున్నవి. ప్రేమకన్న మించిన శక్తి మంత్రముగ వస్తువు ప్రపంచమున నెచటను లేదు. రామప్రసాదుయొక్క ప్రేమ గానముచే సిరాజు ద్వాలాయొక్క పాపాణహృదయము కరగిపోయెను. నెపోలియన్ బోనపార్టు చేయఁజాలనిది ఏసుక్రీస్తు సులభముగఁ చేయ గలిగెను. నెపోలియను సెంటు షాలోనాలో ఒకని నుద్దేశించి విలపించెను. నెపోలియన్ యొక్క అనుచరులను వశీకరించిన శక్తి యు ప్రేమ శక్తియే. అతని ప్రేమచే అనుచరులెల్లరు మంత్రముగ్ధులుగ సర్పమువలె వశులగుచుండెడివారు. అర్కోలా యుద్ధములో విజయము గాంచుటకు ముఖ్యహేతువు ప్రేమ వికాసమే. అస్తారలిటజు యుద్ధములో ప్రేమవలననే నెపోలియనుకు ప్రాణరక్షణము కలిగెను. భయంకరముగ ఒక తుపాకీగుండు నెపోలియను వైపునకు వచ్చుచుండెను. అతని బాల్యమిత్రుఁడగు జైకోపోరు ఆగుండుకు ఎదురుగ తనఁజొమ్ము సాచెను. ఇట్టి ప్రబల శక్తిచే ప్రేమ ప్రపంచములో సర్వోన్నతముగ గణింపఁబడుచున్నది. ప్రపంచములో సర్వత్ర ప్రేమయే విజయము గాంచుచున్నది. ప్రేమ మహిమనుగూర్చి యెన్నియేని ఉదాహరణము లీయవచ్చును.

ప్రేమ సాధననుగూర్చి కొన్ని ఉపాయములు చెప్పటకు ప్రయత్నించెదను.

(౧) ప్రేమసాధనకు మొదటి కర్తవ్యము—ప్రేమస్వరూపుని ప్రేమకీర్తనమును, ప్రేమికులతో ప్రేమవిషయకమగు చర్చయు, ప్రేమికుని జీవిత చరిత్రపఠనమును, భగవంతుని ప్రేమ సంకీర్తనమును, రామకృష్ణపరమహంస, భాస్కరానందస్వామి, మహాత్మా గాంధీ మున్నగు ప్రేమవీరుల సహవాసమును అయియున్నది. ఇట్టి ప్రేమ చర్చవలనను, బుద్ధదేవుడు, చైతన్యస్వామి మున్నగు ప్రేమమయుల జీవిత చరిత్ర పాఠమువలనను, ప్రేమ రహితులగువారి హృదయమున ప్రేమావిర్భావ మగును. ప్రేమాంకురముమాత్రము గలవారి హృదయమున ప్రేమాభివృద్ధి యగును. ప్రేమస్వరూపుని ప్రేమలీలలు వినుటవలనను, కీర్తించుటవలనను, ప్రేమ ప్రసంగము చేయుటవలనను పాపాణ హృదయమునికిఁగూడ ప్రేమ యుత్పన్న మగుచున్నది. వాని హృదయముఁగూడ అమృత పూరిత మగుచున్నది. వాఁడు దానిని గ్రోలుచు ప్రేమయొక్కడ ప్రేమయొక్కడ అనుచు నున్మత్తుఁడగుచున్నాఁడు. పాపశిలయగు పరమాత్మయును భక్తులవాణిని విని ఎప్పుడో అప్పుడు తప్పక ప్రసన్నుఁడగుచున్నాడు. జగాయి హృదయమునఁగూడ నితాయములమున కొలఁది నిమిషములలోనే ప్రేమభిత్తి స్థాపితమయ్యెను.

(౨) ప్రకృతి దర్శనమును జగన్మయమగు ప్రేమవిధియొక్క వికాస మార్గమును ఇంచుక ఆలోచించినఁ దెలియగలవు. ప్రేమభిత్తిమీదనే మానవసమాజ మారూఢమైయున్నది. ప్రపంచ మాన్వత్వదశ నందినకొలఁది ప్రేమమహిమ విస్తృతమగుచుండును. అమెరికాయందలి శికాగో పట్టణమున ఒక ప్రేమమహోత్సవము జరుగును. అచ్చట ఈ ప్రపంచమందలి

భిన్నభిన్నజాతులవారు ఆన్యోన్యాలింగనముచే ప్రేమస్వరూపము యొక్క లీలలు చూపించుచున్నారు. (Parliament of religions) వివిధ తముల సభ, ఏమి నేర్పుచున్నది? భిన్నభిన్న మతమతాంతరములఁ గూర్చి ఎన్నియేని వాదవివాదము లగు గాక కాని ధార్మిక కేంద్రము ప్రేమపరిపూరితమే యగుచున్నది. దేశదేశాంతరములజరుగు వాణిజ్యవ్యాపారమునలనఁ గూడ పరస్పరప్రేమ ప్రచారము జరుగుచున్నది. నాకొరతలు నీవల్లను, నీ కొరతలు నానల్లను దీలుచున్నవి. రాజనైతికకార్యములందును కొంచెము ధ్యానముతోఁజూచిన ప్రేమఫలమే కనుపట్టుచున్నది. భారతవర్షము ఇంగ్లండునుండియు, ఇంగ్లండు భారతవర్షము నుండియు చాల నహాయము పొందుచున్నది. ప్రపంచమంతయు ప్రేమసూత్రమున కట్టబడి యున్నది. విచార పూర్వముగ చూడుఁడు. ప్రతి ఆధ్యాత్మికతత్వ ప్రకాశమందును యెన్నియో ప్రేమలీలలు గోచరించును. వానినివర్ణించుటకు నాశక్తిచాలదు.

ప్రకృతిదర్శనముగూడ చాల ప్రేమోద్దీపక మగుచున్నది. చంద్రుఁడు, సూర్యుఁడు, జలము, వాయువు, వృక్షములు, లతలు మున్నగునవి, ప్రేమస్వరూపుని యాదేశమును బాలించుచు మనకెంత యానందము గలిగించుచున్నవో చూడుఁడు. ఇది తలఁచుకొనినతోడనే హృదయమున ప్రేమసంచార మగుచున్నది. ప్రేమభిక్షుడగు చంద్రునిఁ జూడుడు. హృదయము ప్రేమ రసము చే నిండి పోవుచున్నది. సుందరములగు ప్రాకృతిక దృశ్యములను బ్రత్యక్షమునఁగాని చిత్రమునగాని చూడుఁడు నదియొక్క కలకలస్వనము వినుఁడు. మలయమారుతమును నేవింపుడు. పుష్పములెట్లు వికసించునో చూడుఁడు.

వర్షాదృశ్యమును తిలకింపుడు—మీహృదయము ప్రేమచే నిండి పోవును. నునోహరనుగు ప్రకృతిశోభను చూచిన హృదయమున ప్రేమప్రవాహము వెల్లివిరియును. దీనివలనను మీ రిదివఱ కెన్న రిని ప్రేమింపకున్నను మీహృదయమున ప్రేమ యున్న మగును.

ప్రేమరూపిణియగు ప్రకృతిని సమీపించినపుడు హృదయ కలశము ప్రేమచే నిండుచున్నది. గాన నలుప్రక్కలనున్న సుందర దృశ్యములను జూచిమనస్సును సంతృప్తపఱచుకొనుడు. నీమిత్రు డెవ్వడేని యున్నచో అతనితోఁగలసి ప్రాకృతి సౌందర్యమును జూచుచుండుము. అప్పుడు ప్రతివస్తువును రెట్టింపు సుందరముగఁ గనుపట్టును. మీ ప్రేమ అభివృద్ధిచెందును. నీవు నాప్రియమిత్రు నితోఁగలసి యెంత ప్రకృతి చూచెదవో, మీయిరువుర ఆనందమును అంత యినుమడించును. ప్రేమ వృద్ధియైనకొలది సూ ర్యునినుండి తేజమును, చంద్రునినుండి మాధుర్యమును, పుష్ప మునుండి కోమలత్వమును, సముద్రమునుండి గాంభీర్యమును మీరు సంగ్రహింపఁగలరు. మఱియు ప్రకృతియందలి నియమ శృంఖలను, శాసనమును, చూచి మీరు మీ జీవితమున దానిని గ్రహించి దివ్యధామమునకు అధికారులగుడు.

(3) నీవు నీమిత్రునితోఁగలసి కర్తవ్యసాధనమునకు ముం దంజ వేయుము. మీరుభయులును కర్తవ్యసాధనమున కెంత కృషి చేయుదురో అది యంత మధురముగ నుండును. ఏప్రేమచే కర్తవ్యజ్ఞానము నష్టమగునో అది ప్రేమ గాదనియు, మోహ మనియు, వెనుకనే చెప్పితిని. ప్రియుని చూచినప్పుడు హృదయ

మున ఏకాగ్రత ఉత్పన్నమగును. కర్తవ్యసాధనమున మనస్సు బాగుగ లగ్నమగును. చిత్తేకాగ్రత సాధించు విషయమై పతంజలి “యథాభిమతధ్యానాద్వా” ప్రయవస్తువును ధ్యానించుట వలనను చిత్తము ఏకాగ్ర మగును. అని చెప్పెను. చంద్రుని చూచినచో చిత్తమున కేకాగ్రత గలుగును. ఎవని ప్రేమించెదవో వానిని చూడగాచూడగా హృదయమందలి వైషమ్యము తొలగిపోవును. ఏప్రేమచేప్రియునిచూచుటవలన ఇంద్రియములు చంచలములగునో చిత్తమున వైషమ్యము జనించునో అది ప్రేమ గాదు. అది సత్త్వానాశద్వారమగు కామము లేక మోహము. ఇట్టిప్రేమను నీవద్దకు రానీయకుము. ప్రేమియు ప్రియుఁడును గలసి కర్తవ్యపాలనమునకు బ్రయత్నింపుఁడు. కర్తవ్యము బాగుగ నెరవేరును. పరస్పర సందర్శనమువలనను, స్మృతిసుఖమువలనను ఇరువురకు కర్తవ్యసాధనమున విశేషసౌకర్యము లభించును. ఈవిషయము హృదయమున నున్నచో మీపారస్పరికప్రేమ ముత్యము దృఢపడును. మనకర్తవ్యములకు తోడుపడువాఁడే మనకు నిజమైన మిత్రుఁడు. కర్తవ్యపాలనముచేయువారినిగూడ చూచినచో ప్రేమింపకయుండఁజాలము. గాన ఒకరికర్తవ్య సాధనమునకొకరు తోడ్పడుచును, ఒకరికర్తవ్యనిష్ఠను ఒకరు చూచుకొనుచును పరస్పరము ప్రేమించుకొనుచున్నారు.

(ర) పరస్పరజీవితముల పరీక్షించుటచే ప్రేమ వృద్ధియగును. ఆత్మపరీక్షచే తనహృదయము నిర్మలమగునటుల ప్రియుని జీవితపరీక్షవలనగూడ వానిని నిర్మలుని చేయవచ్చును. ప్రథమమున నీహృదయమును, సీప్రియుని హృదయమును ప్రేమయను ఒరిపిడిరాయిపై పరీక్షించుము. పైనజెప్పిన ప్రేమలక్షణముల

న్నియు సరిపోల్చిచూడుము అవి సరిగా నున్నచో బంగారము కలిపి లేనిదని తెలిసికొనుము. సరిగనుండనిచో ఇట్టి ప్రేమనుండిదూరముగనుండుము. ప్రేమ అమృతమే. కాని అమృతమును విషము లోగలియుటచే ప్రాణహాళిక మగుచున్నది.

జలములేక బ్రతుకుట కష్టము. కాని ఆజలమే విషమి శ్రితమగుచో కలరా కలిగించుచున్నది. విషమిశ్రితమగు ప్రేమ సైతానుయొక్క ప్రధానస్థలము. ప్రపంచేతి హాసములో విషమి శ్రితమగు ప్రేమచే రాక్షసులు వేలకొలది జీవులను సంహరించిన టులును. ప్రతిస్థానమునను వారు నివసించియున్నటులును చూడగలరు. జాగ్రత్త పదిక్కు అట్టి ప్రేమ గనుపడునో అటు అడుగుకూడ పెట్టవలదు. పరస్పర ప్రేమను పరీక్షించి జీవితమును పరీక్షింపుడు. ప్రేమి యందు ఏయేగుణ దోషములున్నవో వేఱు వేఱుగ పరిశీలించి చూడుడు. ప్రేమధర్మమును, ప్రేమను ఇట్లు పరిశీలించుట చాల చమత్కారముగ నుండును. ప్రియుడు ప్రేమివద్ద తనహృదయమును బ్రకటింపక యుండజాలడు. ప్రేమ ఉన్నచో తహృదయముస్వయముగనే ప్రకటమగును. అట్లుహృదయముప్రకటముగాక యున్నచో అచ్చట ప్రేమ లేదు. ప్రేమితన ప్రియునివద్ద తనసమస్తరహస్యములను అవి మంచివి యగుగాక చెడ్డవి యగుగాక స్పష్టముగ విప్పిచెప్పును. ఇందు కలుగు ఆనందము ప్రపంచమున మిక్కిలొచ్చుటను గలుగదు. జనులు సూర్యుడుదయింపగానే పద్మము వికసించునని చెప్పుదురు. కాని నానమ్మకమేమన పద్మము తనహృదయమును విప్పి తన ప్రియుడగు సూర్యునికి చూపించును. సూర్యకిరణములచే తనయంతస్థలము ఆనందితమగుడు తనహృదయకళికను విప్పుచున్నది.

కుముదిని చంద్రునిచూచి వికసించుచున్నది. అనగా తన హృదయమును అతనిముందు విప్పి అతనిధవళచంద్రికను తనయందు లీనముచేసికొన్నది ఈవిధముగ హృదయమును విప్పి ప్రేమించువారి ప్రేమకీరణములచే చిత్తమును ప్రసన్నము చేసికొనుకొర్కె యెల్లఱకునుండదు.

ఈవిధముగ పరస్పరము హృదయములు విప్పి మాట్లాడుటచే రహస్యములు బయటపడును. వారికి తనుజీవితమును పరీక్షించు నవకాశము లభించుచున్నది. ఇట్టి యవకాశమును ఉపయోగించుకొని వారు తమగుణదోషములను పరిశీలింపగలుగుచున్నారు. ప్రయజీవితమును విశ్లేషణము (Analysis) చేయుము. అది యెట్లు ఏర్పడినదియు, అందేగుణదోషములున్నదియు సూక్ష్మదృష్టితో జూడుము. దానిని చూచి నీయొక్కయు, నీప్రేమియొక్కయు జీవితమును సంఘటనము చేయుము. ఇట్టి పరీక్షచే జ్ఞానోన్నతి యగును. విజ్ఞానముచే మననము చేయుకొలది వ్యష్టిసమష్టివిషయము గోచరమగును.

అధ్యాత్మ విజ్ఞానము, మనోవిజ్ఞానము, ప్రాకృతిక విజ్ఞానము ఇవియన్నియు వ్యష్టిసమష్టి రూపములు. కేవలము (Analysis) ను (synthesis) ను అయియున్నవి. వీనిచే జ్ఞానమువృద్ధియగును. బుద్ధి కుశాగ్రమగును. ప్రేమి యేవస్తువును ప్రేమించునో దాని వ్యష్టిసమష్టివిషయముల వ్యాకులుడై యుండును. ఇమార్సన్ కవి చెప్పుచున్నాడు. Love sharpens intellect) (ప్రేమ బుద్ధిని తీక్షణముచేయును.) ఎవనిని ప్రేమించెదవో వాని చరిత్రను సూక్ష్మదృష్టితో పరిశీలింపుము. కొం

దలు ప్రేమ గుడ్డిదియందురు. కాని ప్రేమ గుడ్డిది కాదు. కామము గుడ్డిది. ప్రేమదృష్టి తీవ్రమైనది. God is love (పరమేశ్వరుడు ప్రేమస్వరూపుడు) ఈశ్వరుడు విశ్వచక్షువు. ప్రేమయందును ఆయనచూపు ఉన్నది. గాన ప్రేమి తన దివ్య దృష్టిచే ప్రియుని ఆంతరికభావముల నెఱుగును. అందు ప్రేమ తగుటకు కారణము లేదు. ప్రియునియందు దోషము కనుపట్టు నపుడు దానిని తొలగించువరకు ప్రేమి వ్యాకులుడుగ నుండును. దానిచే ప్రేమ వృద్ధియగును. ప్రియుని హృదయమున చేర్చుకొని ప్రేమి చెప్పును. మిత్రమా! నీలోపల ఈ కళంకమును చూడఁ జాలఁను దీనినితొలగించుము. ఈ ప్రేమియొక్క వాక్యము, ప్రియు నకు వేదవాక్యము. ప్రియుడు వెంటనే ఆవాక్యమును పనిలోఁ బెట్టుటకు ప్రయత్నించును. ప్రేమి తనమాట నెరవేరుటజూచి తానుకూడ సాయపడుచు ప్రేమస్వరూపమగు ఆశీర్వాదమొసఁ గును. కళంకము శీఘ్రమే తొలగిపోవును. మనమిత్రులహృదయ మును నిర్మలముగఁ జేయుటకై మనము వాక్యకళంకములను తొలగించుకొనవలెను.

ఇట్టి యాలోచన మచుష్యాని పవిత్రునిజేయుచున్నది. మరియు దీనిచే ప్రేమగూడ వృద్ధిజెందును. మనము మనయంత రాత్మయందు దాగియున్న పాపమును స్వయముగ తొలగించు కొనఁజాలమియు, ప్రియుని సహాయముచే అది తొలగిపోవుట యు, మనము తరుచు గాంచుచుందుము. మన శరీరమందలి పెక్కు అవయవములను మనము చూడఁజాలము. అట్లే మన దోషములనుగూడ మనము చూడఁజాలము. కాని ప్రేమి

అన్నియుచూడఁగలడు. గాన అతఁడు మనకంటెను చాల సమీ-
పఁఁడు. అట్టివానిని మనము హృదయపూర్వకముగ ప్రేమిం-
పనిచో ఇంక నెవ్వని ప్రేమించెదము?

(గీ) ఏకాంతమునఁ గూర్చుండి ప్రేమిని ధ్యానించుట
చాల లాభకారి యగును. వానిముఖము, చేతులు, కా-
ళ్లు, మున్నగు అవయవములను వాని శరీరమును ధ్యానింప
వలదని నేననను. కానివాని శమము, దమము, దక్షత, విచా-
ర శక్తి, దయ, ఆధ్యాత్మికశక్తి మున్నగు గుణములేముఖ్య-
ముగ ధ్యానింపఁదగినవి. ఇట్టి ధ్యానముచేతనే ప్రేమ వృద్ధియ-
గును. శారీరిక ధ్యానమును విడిచి ఆత్మధ్యానమును జేయునపుడు
విడిగా నుండుటయు నావశ్యకమగును. పరమాత్మ నన్వేషించు
నపుడు బాహ్యసంబంధ ముంచుకొనుట కొంత యావశ్యకమగును
ఎమర్సన్ కవి చెప్పునది చూడఁడు. Leave this touc
clawing. (స్పృశ్యమును విడుపుము. పరమాత్మపై ధ్యానముం-
చుము.) ఏసుక్రీస్తుకై యెందఱో తమ ప్రాణములర్పించిరి. కాని
వారు ఆయన మూర్తిని ప్రేమించెడివారుకారు. కేవలము ఆత్మ
నే ప్రేమించెడివారు ప్రసిద్ధలేఖకుఁడగు వాషింగ్టన్ ఆర్వింగు
ఒక్కచో వ్రాసెను— ఒకస్త్రీ బాంబులకవిని ఎన్నఁడును
చూడలేదట. అయినను ఆమె అతనికై తన ప్రాణములర్పించు
టకు సిద్ధపడెనట.

(ఁ) కొన్నివిషయములను జెప్పి యింక నీగ్రంథమును ముగిం-
చెదను. భగవదుపాసన చేయునపుడు మీరు మీప్రేమిని హృ-

దయమున నుంచుకొనుడు. అతడు మీసమీపమున లేనిచో
అతనిమూర్తిని, అతనియాత్మను భగవంతుని చరణకమలములం
దర్శింపుడు ఇంక నెంత యానందము కలుగునో చూడుడు. ఎవ
రిని ప్రేమించెదరో వానియాత్మలను మాలగా గుచ్చి పరమేశుని
పాదములపై కానుకగా సమర్పింపుడు. ఇందు అమృతము లభిం
చును. మీ ప్రేమవిషయమై యేమి చెప్పదలచితిరో అది పరమే
శుని పాదసన్నిధిని విన్నవింపుడు. ఇట్లు చేయుటచే పరమాత్మ
మీయుభయులకు కళ్యాణము సేయును. ఏనాడు ప్రపంచ
మంతయు నాత్మరూపమునఁ గాంచి పరమాత్మునిపాదక
మలములపై ప్రేమాంజలిని సమర్పించెదరో ఆనాడు
మీరు ప్రేమస్వరూపునికి తగిన సంతానముని చెప్పికొనుట కర్హు
లగుచున్నారు. దేవతలుమిమ్ము ప్రేమసింహాసనమునఁ గూర్చుండ
బెట్టి హారతి ఇచ్చెదరు. నలుదిక్కులు ప్రేమపూర్ణము లగును.
ఆనాడు మీకీమృత్యులోకము నిఘముగ స్వర్గలోకమగును.

భారతవర్షము నున్నతదశకు తేజోవు నోయువకులారా!
కామమోహములచే ద్వేషమంతయు నాశమయినది. ఇదిగాంచియే
మీయెదుట నున్నతమగు ప్రేమాదర్శమునుంచుచున్నాను. మీరీ
యాదర్శము నెదుటనుంచుకొని ప్రేమసాధన చేయుడు. ఈ శ్వ
రుడు మీకు మేలుసేయును. దేశము రక్షింపబడును. మీపెద్ద
లయానందమునకు మేరయుండదు. స్వర్గమునుండి పుష్పవర్షము
గురియును. మంచిదినములు వచ్చును. విశ్వము శాంతినశిము
లచే పరిపూర్ణమగును.

పరమాత్మ మీహృదయమున శక్తినిచ్చుగాక. మిమ్ము
నాశీర్వాదించుగాక. మీరు మనుష్యులెడయుడు. మీమూల
మున ప్రపంచమునకు కల్యాణమగుగాక.

ఓం శాంతిః.

—* ఆంధ్ర గ్రంథ రత్నాకరము, గుడివాడ *—

ఆంధ్రసారస్వతమున కత్యావశ్యకములును అపూర్వములునగు గ్రంథరత్నముల బ్రకటించి యథాశక్తి ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి కొఱతదీర్ఘటయే ఈగ్రంథమాలయొక్క ప్రధానోద్దేశము. సం॥ 1కి మూడు నాళ్లు గ్రంథరత్నములు వెలునడును. 8 అణాలు ప్రవేశపు రుసుము ఇచ్చి చందాదార్లుగ చేరువారికి దిగువప్రవాసిన గ్రంథములలో మాచే ప్రకటింపఁ జేసిన గ్రంథములన్నియు రూ॥ 1కి 4 అణాలు చొ॥ తగ్గించి ఈయఁబడును. నర్తకులకు మంచి కమీషను ఈయఁబడును. ఈదిగువ గ్రంథములలో మొదటి యాఱు నాటకరచనా నాన్వభౌముడని విదేశీయులచే గూడ పొగడఁపఁచిన శ్రీద్విజేంద్రలాలు రాయల సంగాళీ గ్రంథములకు చక్కని తెలుఁగు అనువాదము. ఆంధ్ర సారస్వతములో కాలోచితములగు అత్యుత్తమ నాటకములే మేని యున్నచో నవి ద్విజేంద్రుని గ్రంథముల కనువాదములే యని పెక్కురసికుల నిష్కపటాభిప్రాయము.

—* దుర్గాదాసు *—

రసపుత్రవీరుడగు రాజౌరు దుర్గాదాసుని దివ్యచరిత్రము కడుమనోహరముగ చిత్రింపఁపఁచినది. చక్కనిప్లాట. ప్రశస్తి, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, రాజభక్తి ఇందు కడునిపుణముగ చూపఁపఁచినవి. సినిమాలో ప్రదర్శింపఁపఁచి ఆంధ్రుల హృదయముల కొల్లగొనిన నాటకరాజమిదియే. వెల రు 1-4-0

—* కాళిదాస భవభూతులు *—

నాటకమన నేమియో తెలిసికొనఁగోరినచో ఈవిమర్శనముచు తప్పక చదువుఁడు. వెల రు 1—0—0

—* మేవాడుసతనము *—

పతిభక్తి, దేశభక్తి, విశ్వప్రేమ మున్నగు మహోన్నత భావములను ప్రత్యక్షముగ దర్శించి పృథ్విపైనుండియే స్వర్గ సౌందర్యమును చూడఁగోరినచో దీనినిచదువుఁడు. వెల 1-4-0

—* చంద్రగుప్త *—

మౌర్యసామ్రాజ్యస్థాపకుఁడగు చంద్రగుప్తుని చరిత్ర ఇంత మనోజ్ఞముగ నిదివఱకెవ్వరును రచింపలేదు. విశ్వవిఖ్యాతిని గడంచిన ముద్రారాక్షస, ముండగా ఇట్టి యపూర్వనాటకము రచించి యసమానప్రజ్ఞు డైలియఁజేసిన ద్విజేంద్రుఁడు సర్వధా వంద్యుఁడు. ఇందు అమృతగుళికలబోలు చక్కని పద్యములును గీతికలును గలవు. వెల రు 1—0—0

—* రాణాప్రతాపసింహ *—

మొగలులయొచ్చివ్వము నాసింపక మాతృదేశమునకై కఠోరవారిద్రవ్రతము నవలంబించి మరణాంతమువఱకు తన ప్రతిజ్ఞను బాటించిన రాణాప్రతాపసింహుని యుజ్జ్వల చరిత్రము ఈనాటకమున మనోహరముగ చిత్రింపఁబడినది. జోషీబాయి ఆత్మత్యాగము, శక్తిసింహుని విచారపరినర్తనము, మేహరున్ని సానిస్వార్థభావము చదివితీరవలయును. ఇందలి వచనమును పద్యములును వీరరసమును వర్ణించును. వెల రు 1—4—0

—* భీష్మ *—

త్యాగమూర్తియగు భీష్ముని చరిత్రము నింత యుజ్జ్వలముగ నేనాట్యకారుఁడును చిత్రింపలేదు. శృంగారవీరహాస్యములు హృదయము నాకర్షించును. పద్యములు హృద్యములు. గేయములు కర్ణదేయములు. వెల రు 1—4—0

అర్థానుస్వార శకటరేఫ చంద్రిక	0-6-0
సాసూను వైద్యశాలలోని గాంధీమహాత్ముడు	0-1-6
మయూరధ్వజ చరిత్రము (హరికథ)	0-8-0
శుద్ధాంధ్రనిర్వచన శతకంఠ రామాయణము	1-4-0
శ్రీపూర్ణ రామాయణము (హరికథ)	1-8-0
సంఘసంస్కార సమస్య (పి. సి. రే)	0-2-0
శ్రీ మద్రామాయణాద్భుతోత్తరకాండము	1-4-0
సాత్రాజితి పరిణయము	0-12-0
జగన్నాథీయము	0-8-0
శ్రీతత్వైల హనుమచ్ఛతకము	0-1-0
బాలశతకము (శ్రీనీతులు)	0-1-0
కన్యావిక్రయము	0-2-0
వరవిక్రయము	0-3-0
యోగసారము (వేదాంతము)	0-4-0
పరమేశ చుతి కదంబము	0-4-0
హరి స్తుతి కదంబము	0-2-0
దుర్గ (అమూల్యము)	
హిందీ తెలుగునిఘంటువు (జం. శి. శాస్త్రిగారు)	2-0-0
ఆంధ్ర హిందీ నిఘంటువు	1-0-0
హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము	0-14-0
నేత్రానధాన చంద్రిక	0-2-0

చిరునామా:—ఆంధ్ర గ్రంథ రత్నాకరము,

గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ బాలభారతి గ్రంథ నిలయము.

చాగలమఱి, కర్నూలుజిల్లా.

ఇందు వెలువడిన గ్రంథములు.

—* సువర్ణ కేశరి కృష్ణ సేన (నవల) *—

కథా చమత్కృతి అద్భుతము ఇందు సందర్భాను సారముగా పెక్కు సాంఘికవిషయములు చర్చింపఁబడినవి. వెయ్యేల చదువ మొదలిడిన అంత్యమగువఱకు విడువరు. వెల రు 1-0-0

—* కలియుగదర్పణము (నాటకము) *—

వృద్ధ వివాహములు, అతిబాల్య వివాహములు, కలియుగానర్థము లనియు, యశావన కంటకములనియు, ప్రదర్శించుటకు “కలియుగదర్పణమే దర్పణము. వెల రు 1—0—0

—* మనోరమా విజయము (చరిత్రాత్మక నాటకము) *—

గ్రంథకర్త గండ్లూరి నరసింహారావుగారు. వెల రు 1-0-0

—* స్రీయదర్శిని (చరిత్రాత్మక నవల) *—

చిత్రపటశోభితము గ్రంథకర్త:-పాలపర్తి సూర్యనారాయణరావుగారు. వెల రు 1—0—0

—* గండ్ల కొట *—

ఒక్కపురాతన పట్టణముయొక్క చరిత్రము చక్కగ చిత్రింపఁబడినది. వెల 2 అణాలు మాత్రమే.

—* చోర శోధకుఁడు (అపరాధ పరిశోధక నవల) *—

గ్రంథకర్త అయ్యగారి నరసింహమూర్తిగారు బి. ఏ. చోరుఁడే శోధకుఁడై హంతకుని కనుగొనుటకును, హంతకుఁడు శోధకుని చోరునిగా నిరూపించుటకును చేసిన ప్రయత్నములు మనోహరములు. వెల రు 1—8—0

వివరములకు కేట్లాగు తెప్పించుకొనుఁడు.

5167

5

మహానగర పంచాయితీ పునర్వ్యవస్థీకరణ పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA121B167
పుస్తకం పేరు	ప్రేమ
తారీఖు	28/10/24
ముందు అర్హు	yes
వెనుక అర్హు	yes
మొత్తం పేజీలు	61
విద్య సైజు పేజీలు	no
భాష పేజీలు	49, ci
లేని పేజీలు	no
తయారు చేసినది	munishan
పేజీలు విడదీసినది	munishan
స్కాన్ చేసినది	thashin
పరీక్ష చేసినది	pragathi
పేజీలు పరిచూసినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	good